

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

Juni Nr. 2 - 2005
19. årgang

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning

www.dis-danmark.dk

admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:

Kasserer Werner Wittekind

Rudersdalsvej 114, 2.tv.

2840 Holte

Tlf. 45 41 43 15

kasserer@dis-danmark.dk

Redaktionen:

Erik Kann, ansvarshavende redaktør

Johan Jepsens Vej 1

2830 Virum

Tlf: 45 85 18 02

redaktion@dis-danmark.dk

samt:

Kathrine Tobiasen, best.medlem

Anne Katrine Rud, journalist

Trykkeri: Grafisk Data Center

Trykplag: 4.900 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler. Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:

1. august 2005

1. november 2005

1. februar 2006

1. maj 2005

Udkommer:

September 2005

December 2004

Marts 2006

Juni 2006

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Medlemskontingent 2005: 175 kr.

Girokonto: 501-2058

ISSN 0903-6172

Indhold nr. 2 - juni 2005

- 3 Guider amerikanere på slægtsture i Skandinavien
- 7 Scrapbog: Ancestral Quest 2.1 Dansk udgave
- 8 Brothers Keeper 6.2
- 10 Navneregistre København
- 13 Cirkus- og gøglerslægte - anmeldelse
- 14 På opdagelse i Kort & Matrikelstyrelsens arkiv
- 17 Nyt fra GEDCOMP
- 18 Nyheder fra Rigsarkivet
- 19 Lidt fra statistikafdelingen
- 20 Nordisk Slægtsdatabase, et opslagsværk
- 22 Om at være bruger af Nordisk Slægtsdatabase
- 23 SLÆGTSFORSKERDAG, Slægtshistorisk forening, Storkøbenhavn
- 24 Hjælp og inspiration på DIS-Danmarks hjemmeside
- 26 Læsekredsen
- 29 Referat af DIS' generalforsamling 2005 og ny formand
- 30 Slægtsbog fra idé til virkelighed
- 31 DIS' nye bestyrelse & DIS' ekspedition
- 32 Kalenderen

Forsidefoto

Svaneke Kirke.

Fotoet er taget af
Hans-Henrik Tofft

Links i artiklerne

De links - der står i artiklerne i dette nummer - er også lagt på www.dis-danmark.dk

En amerikaner i København.

Et selskab er parat til at gå på opdagelse i anernes land.

Guider amerikanere på slægtsture i Skandinavien

Interview skrevet af
Kathrine Tobiasen

Hvad gør man, hvis man er amerikaner med skandinaviske rødder og stor lyst til at finde frem til og besøge de steder, byer og gårde, hvor anerne har levet deres liv? Og måske også forsøge at finde oplysninger om dem og at grave dybere efter rødderne?

Trilby Gustafson er ejer og leder af rejsebureauet Scandgen Specialty Tours, der arrangerer slægtsrejser i Skandinavien.

En mulighed er at henvende sig til enmandsfirmaet Scandgen, hvor Trilby Gustafson fra sin base i Birkerød er parat til at guide amerikanerne både frem til slægtens steder og gennem slægtsforskningens problemer.

Enmandsfirma

Trilby har fundet en niche, der imødekommer manges ønsker, med sit rejsebureau Scandgen Specialty Tours, som hun har startet helt på egen hånd.

Et bemærkelsesværdigt tiltag, som man bestemt ikke ser dagligt i erhvervslivet.

Men det er ganske vist: Trilby Gustafson er ejer og leder af selskabet, der arrangerer skræddersyede og uforglemmelige slægtsrejser.

Trilby Gustavsons baggrund

Trilby er født i staten Washington i det nordvestlige USA. Som navnet antyder har hun skandinaviske aner. Faderen er af svensk afstamning, og morfaderen er født af danske indvan-

dre. Efter at have afsluttet high school i 1970 søgte hun den lokale Rotary-afdeling, der gerne ville støtte unges udvekslingsrejser til Europa. Hun blev udvalgt i sin egen by, men måtte videre gennem en udvælgelsesprocedure for hele staten i Seattle, før det endte med, at hun fik tildelt et udvekslingsstipendiat til Danmark.

Forskning i familien

“Min mor og mormor var allerede i gang med at forske i vores slægt på det tidspunkt“, fortæller Trilby. „Morfar havde jo danske forældre, og tilbage til min oldeforældre havde vi helt styr på det. Morfar døde desværre allerede, da min mor kun var 16 år, men mormors og morfars søstre havde omhyggeligt gemt ting og papirer, og jeg fik adresser på familien i Danmark med i baggagen, da jeg drog af sted“.

Dollargrin og cigar i munden

“Den værtsfamilie, som jeg fik tildelt, hørte hjemme i Maribo, mens min

slægts rødder fandtes i Thy. Ikke det mest praktiske, men jeg fik da arrangeret det sådan, at jeg kunne fejre nytår med familien i Jylland.

Jeg havde fået adresser på to personer, som jeg kunne kontakte. Mine værter måtte hjælpe mig, for mit danske var stadig lidt usikkert, og det var sin sag at ringe til nogle Thyboer helt ud i den blå luft.

Af de to adresser valgte vi Christian Hansen, biografejer i Hurup - heldigvis for det, den anden mulighed var fr. Dagmar Sørensen, et udmærket og venligt menneske, men hun var altså indre missionsk.

Christian Hansen hentede mig i et kæmpe dollargrin med cigar i munden - han var noget ved musikken i Hurup og et meget festligt menneske. Jeg blev indlogeret hos hans familie en uge, og han sørgede for, at jeg mødte så mange som muligt af slægten. Faktisk blev jeg tilbudt en stilling som ung pige i huset i Hurup, men den gik jo ikke: Jeg var på udveksling og skulle gå i 2g og lære dansk i Maribo“!

Slægten på Holmgårds Mølle

“Christian Hansen var fætter til min morfar. Hans far, bror til min oldemor, havde haft slægtsgården Holmgårds Mølle i Ydby sogn i Thy.

I oldemors generation var der 12 børn på gården, hvoraf de 4, 3 drenge og 1 pige, udvandrede til USA. Pigen var min oldemor, Ida Nikoline Hansen. Hun blev gift med en meget ældre skibstømrer, der stammede fra Marstal. De boede i Iowa i en stor koloni af danskere, og der blev talt dansk i hjemmet. Morfar, Laurits Rasmus Nielsen blev født her i 1886. Han arbejdede en periode hos Henry Ford, men rejste senere vestpå til staten Washington“.

Grunden er lagt

I Thy mødte Trilby også 2 kusiner til morfaderen. De var ivrige slægtsforskere og kunne fremvise en anetavle på et kæmpepapir.

Trilbys rejser foretages i en minibus, udstyret specielt til formålet.

„Det var større end bordet her“, fortæller Trilby med armene strakt ud over det pænt store bord, hvor vi sidder med billeder og brochurer. „Jeg var 18 år og dybt fascineret. Jeg blev bare helt vild med det. Foruden anetavlen havde kusinerne et væld af anekdoter og historier om familien.

Da jeg rejste, fik jeg en anetavle og billeder af gården og forældrene til de 12 søskende med mig. Og grunden var lagt - det her måtte jeg fortsætte med“!

Sommeren efter kom Trilbys mor til Danmark. Det blev til endnu flere møder med familien, og tætte bånd blev knyttet. „Det betyder så utroligt meget, når man ser det hele falde på plads. Det opleves som en ren åbenbaring“!

Studieår

Alligevel gik der år, før hun tog tråden op igen. Hun måtte tilbage til hjemlandet, hvor hun gennemførte en universitetsuddannelse i engelsk sprog og litteratur.

Efter at hun havde taget mastergrad i „Scandinavian Studies“ med dansk som hovedfag, trak lysten til at vende til Danmark igen, og hun søgte Danmark-Amerika-fonden om et stipendiat. Det fik hun tildelt, så i 1977

kunne hun påbegynde et års studier i dansk ved Københavns Universitet. Det år blev forlænget med endnu et år, og i mellemtiden mødte hun sin senere mand. De blev gift i 1979 og har lige fejret sølvbryllup.

Amerikaner i Danmark

“Siden har jeg lavet forskellige ting. Min uddannelse var godkendt som cand. mag. og skulle altså give adgang til at undervise i gymnasiet, men jeg havde flere bekendte med en lignende uddannelse, som var arbejdsløse, og jeg kunne jo hurtigt se, at med min amerikanske baggrund ville jeg havne bagest i køen.

Jeg blev aldrig gymnasielærer - og egentlig havde jeg heller ikke så meget lyst til lige netop det. Hvis jeg var taget tilbage til USA, havde undervisning på universiteter ligget lige for.“

I gang med slægtsforskningen

“Omkring 1980 følte jeg, at nu måtte jeg i gang med slægtsforskningen. På det tidspunkt havde jeg fået min søn, så der var selvfølgelig grænser for hvor meget tid, jeg havde til overs, men jeg tog på Landsarkivet i København en gang imellem.

I disse år fik jeg mine første erfa-

ringer med arkivarbejde. Siden har jeg også brugt mormonernes centre i USA, især det i Salt Lake City.

Engang i '90'erne var jeg sammen med min mor på et 10-dages kursus i Salt Lake City. Blandt indslagene var en stribe foredrag af eksperter på forskellige områder.

En af dem var en militæruddannet fotograf, der var begyndt at arrangere slægtsrejser til Tyskland. Han kørte efterkommere efter udvandrere rundt i bus til relevante steder og hjalp dem med forskningen. Desuden tog han billeder af steder og slægter.

Under foredraget kiggede min mor og jeg dybt på hinanden, vi havde samme tanke: Det er det! Det er det, jeg skal lave. Også det med fotografieringen passede ind - jeg er selv en ivrig og ret god fotograf“.

Drømmen realiseres

Der gik dog nogle år før drømmen blev ført ud i livet. Den slags skal have lov til at bundfælde sig, ideen skal modne og finde sin form, og den økonomiske baggrund skal være i orden.

I 2001 var sikkerhedsnettet solidt nok, sønnen var flyttet hjemmefra, og Trilby og hendes mand var enige om, at nu skulle det forsøges. „Jeg var chefsekretær i et firma, GN Nettet, hvor min chef havde planer om at gå af. Vi havde arbejdet sammen i næ-

sten 10 år, og jeg syntes, det ville passe, hvis jeg gik, inden han gjorde.

Jeg sagde op i august 2001 - og så kom 11. september, og jeg tænkte: Hjælp!! Hvad skal det her nu blive til“?

Kontakt til levende slægtninge

„Jeg holdt dog fast i mine planer, og det er nu 3 år siden, jeg startede firmaet. Jeg har haft 3 sommersæsoner, amerikanerne rejser primært fra maj til oktober, og det bliver så min sæson.

Ind imellem har jeg regulære slægtsforskeropgaver for dem, der er med på turene. Det kan være forskning helt fra bunden af, eller der kan være tale om hjælp til at finde materiale om en særligt vanskelig ane.

Nogle gange vil folk gerne have kontakt til levende slægtninge, og det kan være noget af det sværeste, for det er vanskeligt med de regler for beskyttelse af privatlivets fred, vi har i Danmark. Det er helt fint og meget forståelig, at lovgivningen er sådan, men det gør det sværere at drive forskning“.

Lever og ånder for turene

„I sommerperioden lever og ånder jeg for turene. Jeg er på konstant, og gæsterne får en helt personlig oplevelse, der er skræddersyet til netop deres behov. Der skal laves aftaler med gravere, kordegne og præster rundt om i landet, for vi besøger mange kirker, og der er alle de praktiske ting, overnatning og bespisning, museumsbesøg og kontakt til lokalhistoriske foreninger og lignende, som skal klares, inden de ankommer“.

Amerikanske Bob fandt sine aners hus i Magstræde i København.

Annoncering

En af de store poster på budgettet er annonceringen i de amerikanske slægtsforskerblade. Der er flere af dem, og de tager sig godt betalt. Der er også et par dansk-amerikanske aviser, der måske er kendt herhjemme: *Den danske Pioneer* og *Bien*, og desuden er der et par svenske.

Mine ture går nemlig også til Sverige, som jeg også kender godt på grund af min fars svenske aner. Jeg har endog haft forespørgsler på Norge, men det er jeg lidt tilbageholdende overfor. Der er de enorme afstande i Norge, og jeg har ikke helt så meget forhåndskendskab til landet. Så jeg har endnu ikke sat noget i værk på de kanter, men måske“?

De store seværdigheder

Hvad vil amerikanerne gerne se i Danmark?

„De skal naturligvis se vores store sværdigheder: H.C. Andersens Hus, Kronborg og Den lille Havfrue. Amerikanerne ved godt, at deres forfædre oftest var bønder; ikke de allerfattigste, for de havde ikke råd til den lange rejse, men dog jævne bønder eller husmænd. De er lidt fascinerede af vores kongefamilie og danskeres forhold til de kongelige“.

Magstræde og Nyhavn

„En deltager på en af turene ville gerne se sine forfædres hus, og da jeg fandt frem til det, viste det sig at være det ældste borgerhus i Magstræde. Siden havde den samme familie boet i Nyhavn, nabo til et hus, hvor H. C. Andersen havde boet. Det er en fantastisk oplevelse, når tingene mager sig sådan, at den lille og den store historie falder sammen.

Hvordan arrangerer du dine ture?

„Det er skræddersyede ture for små grupper. Det største selskab jeg har haft var på 7 personer, der alle var i familie med hinanden. Det ideelle er 5-6 personer, men jeg siger nu nej til enkeltpersoner. Det er simpelthen for hårdt at rejse rundt med en enkelt per-

son, vi er jo sammen hele dagen, på rejsen, til spising osv“.

Minibus og chauffør

“Jeg har hyret en minibus, specielt til formålet. Det er en rigtig luksusbus, flot indrettet efter alle sikkerhedsforskrifter, og der er internetopkobling. Der er plads til max. 12 personer, foruden guide og chauffør.

Chaufføren fandt jeg ved at annoncere på internettet, og han er den helt rigtige mand til jobbet. Han lever med i projekterne og har fin kontakt til gæsterne. Og jeg kan bare stole på, at han klarer sine opgaver selvstændigt og perfekt“.

Ingen hyldevarer

“De enkelte tures program lægges fuldstændigt efter deltagernes ønsker og behov, derfor de små grupper. Man tager derhen, hvor anerne har boet, og opsøger relevante arkiver og steder, som gæsterne aldrig ville have fundet frem til på egen hånd.

Målet er ture, der er velplanlagte, afslappede og berigende. Blandt selskabets fortrin nævnes på dets web-side (www.scandgen.com):

Et specielt udvalgt netværk af eksperter til at hjælpe gæsterne og fokus på service, komfort, fleksibilitet og sikkerhed. Og forsikringen: Du får aldrig en hyldevarer hos Scandgen!“

Elektriske oplevelser

“Et af de vigtige formål med turene er at formidle kontakter til slægtinge i Danmark - og Sverige.

Det kan være helt elektrisk, hvad der sker! Folk møder hinanden og får skabt nogle bånd - det betyder utroligt meget for gæsterne“, fortæller Trilby med stor entusiasme.

„Jeg kontakter lokalarkiver på forhånd, så forberedelser kan gøres, og vi finder frem til de huse, som gæsterne forfædre har boet i. Jeg vil gerne tage folk med rundt til de steder, hvor anerne har levet deres liv.

Hvor jeg trænger til at supplere min

egen viden, hyrer jeg andre, så som lokale guider. Men den slægts-historiske vinkel er jeg oftest involveret i. Jeg hjælper med forskningsarbejdet på arkiverne og med at oversætte de danske dokumenter“.

Fotografering er inklusiv

Udover at være rejseleder på turene fungerer Trilby også som fotograf. Hele rejsen bliver foreviget via et digitalt kamera, og med i prisen følger en cd med mere end 300 billeder, som deltagerne får udleveret ved turens slutning.

Trilby arbejder gerne med fotos og med layout i det hele taget. Firmaets hjemmeside er hendes eget værk, ligesom hun selv har designet logoet.

Specialture

De såkaldte „Heritage Tours“ danner basis i firmaet, men sortimentet er blevet udvidet med 2 specialture. Midsommerturen starter i København og går derefter til Sverige, hvor bl.a. Skåne, Småland, Vadstena og Stockholm besøges.

Højdepunktet er midsommerfesten i Dalarna, men der er også afsat tid til besøg på arkiver. Julemarkedsturen er en tur af en uges varighed, der findes i forskellige kombinationer, som kan inkludere Danmark, Sverige og det julesmykkede Lübeck.

Ingen billig fornøjelse

Det kan ikke være helt billigt?

“Nej - prisen kan variere, alt efter hvad vi skal besøge, men rundt regnet koster turene 25.-30.000 kr. pr. person. Hertil kommer flyvetur til og fra Amerika. Prisen vil være højere jo mindre selskabet er, og det er ved at være temmelig dyrt, hvis der kun er tale om et ægtepar.

Men jeg har da haft nogle, der er kommet flere gange. Jeg ved ikke, om jeg vil blive ved med at lave det her for evigt. Det er svært at tjene penge på det. Men så længe jeg synes, det er sjovt, bliver jeg ved“.

Programmer - og navnlig valg af samme - er et særdeles følsomt emne

Turbulensen omkring afstemningen på DIS' hjemmeside viste således, hvor let sindene kan komme i kog. Også artikler i vores blad kan give anledning til menings-tilkendegivelser.

I anledning af sidste nummers indlæg om Ancestral Quest modtog jeg således „vrede“ henvendelser, der mere end antydede, at opsætningen af AQ-artiklen med fuldt overlæg var ringere end opsætningen af artiklen om Family Tree Maker!

Jeg medgiver gerne, at opsætningen af AQ-artiklen er mere presset end FTM-artiklen. Men jeg må på det bestemteste afvise, at der er tale om et bevidst valg! Og jeg vil ikke som foreslået bringe en nyopsætning af hele artiklen. Men!

Desværre var der en udeladelse i AQ-artiklen, nemlig om den såkaldte scrapbog. Jeg synes, der er tale om en meget vigtig funktion, og derfor bringes på næsteside en uddybende omtale af scrapbogen. Bidraget skal således læses i sammenhæng med sidste nummers behandling af AQ.

Erik Kann, Redaktør

I sidste nummer af bladet lovede vi en anmeldelse af den nye bog om Slægtsforskning og Internettet. På grund af anmelderens tidspress har det været nødvendigt at udskyde omtalen.

Redaktionen

Ancestral Quest 2.1 - dansk udgave

Scrapbog

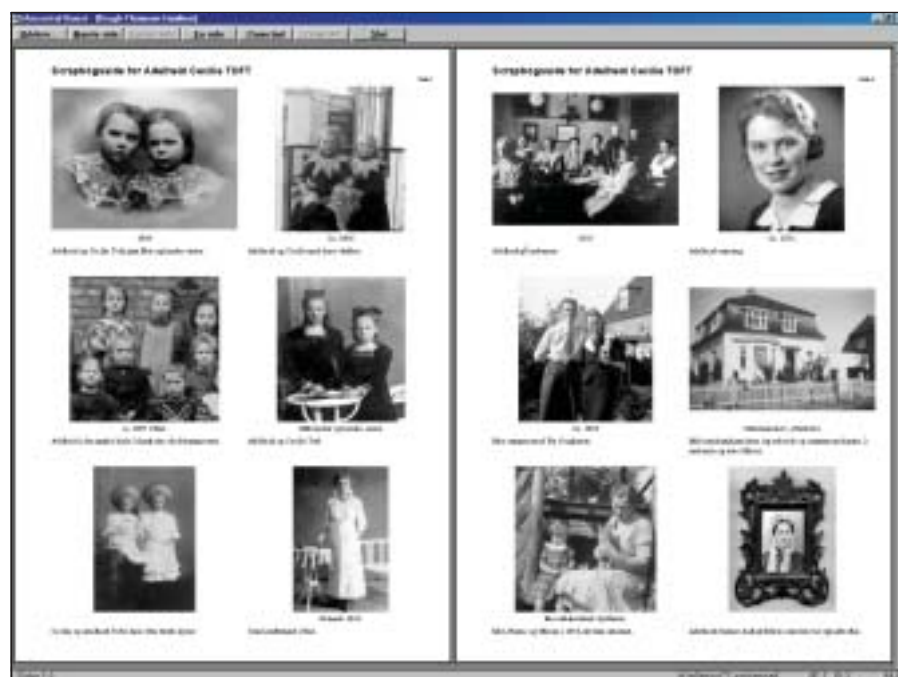

Anna Margrethe Krogh-Thomsen
Hedebyvej 5
3650 Ølstykke
Tlf. 47 17 92 51
krogh@get2net.dk

I Ancestral Quest 2.1 er en af de vigtigste funktioner at kunne udskrive en scrapbog på en let og overkommelig måde.

Man kan til hver person indsætte lige så mange billeder, man ønsker.

Billedstørrelsen er også underordnet, da programmet selv regulerer billederne, så de passer til den udskrivning, man vælger. Ønsker man f.eks. 6 billeder på hver side, bliver billederne tilpasset dette.

Ønsker man kun 2 eller 1 billede på hver side, bliver billedet automatisk forstørret, så det passer til den valgte udskrivning. Se eksemplet med den udskårne trærammer i illustration 2.

Man kan skrive tekst både over og under billederne samt lave forskellige rammer omkring de enkelte billeder. Hvis man ønsker det, kan man også vælge andre farver til rammerne.

Slide show

Programmet kan vise en automatisk fremvisning i fuld skærm af de billeder, der er tilknyttet de forskellige personer, en god måde at fremvise sit arbejde på over for familien.

Billeder af indscannede dokumenter, der vedrører den aktuelle person, er også en god ide at indsætte i scrapbogen.

Billederne på illustration 2 viser en sønderjysk skudsmålsbog, hvor første side er på tysk og næste på dansk. Desuden har pigen, bogen tilhørte, på sidste side indskrevet alle de børn, hun fødte, også den første datter, som hun fik med husejeren, et sted hun tjente før sit ægteskab.

Denne datter har familien aldrig kendt, men hendes barn var det, så hun hører med til slægten. Tillige har hun indskrevet dødsdato for de børn, der døde som små.

Programmet forhandles af:

N.O. Andersen,
Guldbergsvej 31,
5000 Odense.
Tlf. 66 11 17 00
e-mail: noa@noa.dk

Brothers Keeper 6.2

Af Chris Gade Oxholm Sørensen
Dansk Brothers Keeper repræsentant

Når disse linjer læses, skulle Brothers Keeper være kommet i version 6.2. Denne version har været ude i en betaversion her igennem foråret, hvor der er blevet rettet en del større fejl, således at den nu er klar.

Der er kommet en række nyheder med, som har været efterlyst af mange brugere. Det er bl.a. en række nye hjælpeværktøjer. Disse er:

- ◆ Import af kommasepareret database
- ◆ Blankt tegn i sorteringsnavn og efternavnsfeltet
- ◆ Mulighed for at flytte efternavnet fra bagest til forrest og omvendt
- ◆ Find BK6-databaser
- ◆ Opret en Palm-database
- ◆ Sammenligning

Find BK6-database

Det er specielt funktionen „Find BK6-database“, der er interessant, da det er her mange har problemer. Ideen med denne funktion er, at programmet søger efter ens databaser på computerens drev.

Medie faneblad

Men også på selve Redigeringsvinduet er der sket store ting. Der er kommet

to nye faneblade, betegnet henholdsvis „Medie“ og „Dosmerseddel“.

På fanebladet Medie kan der nu linkes til enhver form for mediefil, eksempelvis film, lydoptagelse, præsentationsfil fra f.eks. Power Point, mailadresse, web-adresse, ja faktisk en hvilken som helst type fil, som kan anvendes under Windows.

Alle linkede filer, som er indsat her, vil kunne medtages i udskriften Familiegruppeskema, når denne gemmes som HTML-fil.

Dermed vil ens hjemmeside blive endnu mere interessant i form af f.eks. filmklip og lydoptagelser.

Dosmerseddel

Dosmerseddel er også et af ønskerne fra brugerne - den er nu kommet med.

Her kan der skrives, hvilke opgaver der mangler at blive foretaget på den enkelte person. Disse vil ikke komme med i udskrifterne, men der kan søges i teksterne.

Sti og navn til medie fil	Person/ta...	Beskrivelse	N	K
www.brotherskeeper.dk	Individuel			
mailto:oxholm@bk6.dk	Individuel			
E:\Dyngby\Sound\Samtale med Seren Ser...	Individuel			
E:\Dyngby\Sound\Optagelse fra deres føde...	Individuel			

Du kan her indsætte lyd, video, pdf eller andre filer. Disse filer vil blive linket til personen, men de vil ikke kunne blive udskrevet, men kan medtages i HTML.

Her er der fundet en række databaser på drev K:
- og der er angivet, hvor mange personer der er i den enkelte database.

Et par tricks og fiduser

Har du importeret en række personer i din database, kunne det være en ide at tilføje en kildehenvisning til disse personer, således at du kan se, hvor disse er kommet fra.

Vælg fra hovedmenuen Filer – Hjælpeværktøjer – Tilføj en kilde til en række af personer. Der kan vælges mellem en ny generel kilde, eller der kan anvendes en tidligere anvendt.

Der skal også denne gang være plads til et par udskrifter, som du måske står og mangler.

Udskriv en blank anetavle

Står du f.eks. og mangler et ark papir med en tom anetavle (dette være sig med 4, 5, 6 eller 7 generationer) lige til at skrive dine aner ind i med en kuglepen - kan du lade Brothers Keeper udskrive et sådan tomt aneark.

Sådan gør du:

1. Opret en ny person, eventuelt i en tom database, med navnet _____ (det passer fint med 20 styk _ uden mellemrum). Angiv at det er en mand
2. Fra hovedmenuen
3. Vælg aner
4. Vælg anetræ
5. Vælg denne „person“ som proband
6. Vælg opsætning
7. Vælg hvilket antal generationer anetræet skal indeholde
8. Ændre skrift størrelsen til 9
9. Ved siden af skriftstørrelsen ses, ompapirarket er sat til portræt eller landskab - ændre til landskab
10. Tryk på OK
11. Vælg filer og udskriv.

Udskriv familiegruppeskema

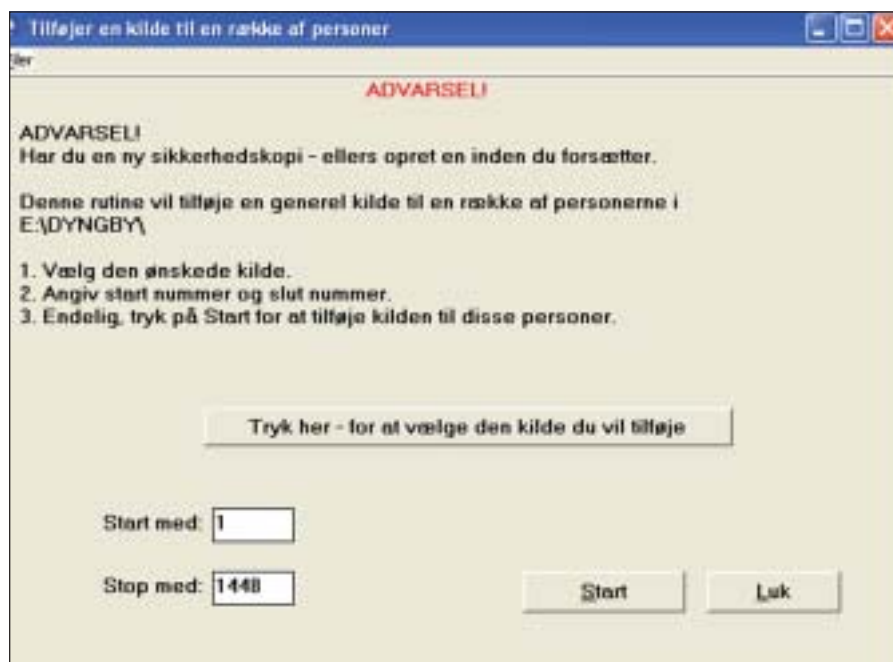
Står du og mangler et blankt Familiegruppeskema, kan dette også lade sig gøre.

Sådan gør du:

1. Fra hovedmenuen
2. Vælg diverse
3. Vælg familiegruppeskema
4. Som navn skrives BLANK

Dosmerseddel.

Skærbilledet „Tilføj en kilde til en række af personer“.

5. Tryk på Søg
6. Vælg fanebladet Felter der skal med
7. Vælg hvilke begivenheder som der skal medtages på familieskemaet
8. Vælg filer og udskriv.

Større nyheder i den sidste tid

At der angives hvilket sprog RTF filen er skrevet i, sådan at stavekontrollen i Word indhenter den korrekte ordbog.

Indlæsning af sikkerhedskopi fra en cd-rom bliver ikke længere sat som skrivebeskyttet. Mulighed for at vælge, om der skal stå et 0 foran datoen (01, 02, 03 osv.).

Nyt under hjælpeværktøjer er en ny funktion for Reference, hvor der kan

ændres, hvad der skal stå i referencfeltet. Der er bl.a. mulighed for globalt at oprette et nyt Referencefelt, hvori personens BK. nr. bliver skrevet. Dette kan være en meget stor fordel i forbindelse med eksport af en database til en GEDCOM-fil, som skal indlæses i et andet program.

Gratis opdatering

Opdatering til version 6.2 kan hentes gratis på www.brotherskeeper.dk

En liste over alle nyheder og rettelser i version 6.2 kan ses på: www.brotherskeeper.dk og listen vil blive udsendt i et nyhedsbrev til maillisten.

Navneregistre København

Steen Thomsen

Frederikssundsvej 128 H, st-th
2700 Brønshøj
Tlf.: 38 80 02 02
steenthomsen@danbbs.dk

Når man forsker i københavnske slægter, er man aldeles afhængig af at kunne finde sine personer i et navneregister - alt andet er bogstavelig talt som at lede efter en nål i en høstak.

De registre, der findes, er fordelt mellem Stadsarkiv, Landsarkiv, Rigsarkiv, Folkeregister, Frederiksberg

Bibliotek, Københavns Bibliotek, arkivernes biblioteker og Internettet.

Skemaet på modstående side giver overblik over, hvilke registre der findes, hvor de findes, og hvilke perioder de spænder over.

Skemaet omfatter *ikke arkivalier*, men kun *navneregistre* til dem.

Lidt om registrene...

Her kommer lidt uddybende om registrene. Yderlige oplysninger må søges på arkiverne, i guiderne etc.

Kbh's Borgere 1659

Bog udgivet af E. Marquard. Mandtal over de mænd der 'kunne gå til volds med fuld gever' [bevæbning] og forsvare byen mod svenskerne. Kun husfædrenes navne.

Kbh's Diplomatarium

Bog udgivet af O. Nielsen i ca. 10 bind.

Københavns arkiv før branden 1728. Blandt meget andet kopskattemandtalt 1645 og grundtaxter 1661, 1668, 1689 med familiefædrenes navne.

Kbh's Indvånere 1728

Bog: Kjøbenhavns Huse og Indvånere efter Branden 1728. Familiefædre, både de der endnu har deres hus og de udbrændte. Også gæster i byen.

Bogen er scannet og kan ses på : www.hist.uib.no/kbh1728/

Ramsings kvarterbøger

Bøger af general H.U. Ramsing.

En bog for hvert af byens kvarterer, hvor hvert matrikelnummer er opregnet med alle ejere.

Geddes kort 1757

Kort af stadskonduktør Gedde, udgivet ca. 1960 som bog med navneregister

gister på alle husejere pr. 1757.

Historiske huse

To bøger fra Nationalmuseet: Historiske huse i det gamle København. 1972. (Bygherrer og -mestre). Historiske huse på Christianshavn, 1993. (Husejere 1635-1993).

Historiske meddelelser om Kbh

Historiske meddelelser om Kbh. er et årsskrift med register i hvert bind.

Et seddelregister over alle bind (opdelt i 3-5 dele) findes på Stadsarkivet.

Richters dødsfald

Bog i to bind med to registre over fremtrædende personers dødsannoncer 1761-1891. Hele landet. Hertil en bog af Arne Julin med register over de skjulte navne (enker mv).

Kraks Vejviser

'Det kan du kigge i vejviseren efter' - dvs. det er ikke alle, der er med. De ældste årgange ses lettest hos Stadsarkivet på mikrokort.

KTAS telefonbog

Udgivet siden midt i 30'erne. Indtil midt i 70'erne er den sorteret ligesom Krak: Efternavn, *stilling*, fornavn, adresse, så Jens Nielsen kan være svær at identificere.

Skattemandtaller

Mandtalslister til indkvarteringsskat mm., halvårligt med navne på husejere og borgere (selvstændige næringsdrivende). Hertil hånd- eller maskinskrevne registre - men nogle år kun over 'spændende' navne, så Nielsen er ikke altid med.

Koder for hvor registeret findes:

- B - Biblioteket Københavns i Krystalgade og/eller Frederiksbergs ved stationen. Se også på arkivernes læsesale.
- S - Stadsarkivet på Rådhuset
- L - Landsarkivet på Jagtvej
- R - Rigsarkivet på Slotsholmen
- N - InterNettet
- bsr - de samme, men på mikrofilm eller -kort.

Koder for perioden:

- [—] Begynder i dette år
-] Ender i dette år
- < — Begynder tidligere end 1650
- > Fortsætter (formodentlig) efter idag
-) Tilgængelighedsgrænse. Registeret fortsætter.

Hvad	Hvor	16xx	17xx	18xx	19xx
		56789 01234 56789 01234 56789 01234 56789			
Kbh's Borgere 1659	B *				
Kbh's Diplomatarium	BS <----->]				
Kbh's Indvånere 1728	BSN *				
Ramsings kvarterbøger	BS <----->]				
Geddes kort 1757	BS *				
Historiske huse	BS <----->]				
Hist. medd. om Kbh	S <----->]				
Richters dødsfald	B LR <----->]				
Kraks vejviser	BS LR <----->]				
KTAS telefonbog	BS <----->]				
Skattemandtaller	S <----->]				
Ekstraskat 1743	R *				
Kopskat 1762	R *				
Folketælling 1787	S *				
Folketælling 1801	S LRN *				
Folketælling 1845	sRN *				
Politi-mandtaller:					
Hovedregistre 1869-81	S <----->]				
Dødeblade (død f 1923)	SL <----->]				
Registerbl (lever ")	s <----->]				
Kopulationsprotokoller	SL * <----->]				
Lysningsprotokoller	S <----->]				
Borgerlig vielse	S <----->]				
Separationer	S <----->]				
Begravelser Assist. kgd	S <----->]				
Begravelser Kbh	S <----->]				
Skæder Assist. kgd.	S <----->]				
Begrav. i Nicola) k.	S <----->]				
Begrav. udenf. Nic.	S <----->]				
Udvandrede	sLN <----->]				
Borgerskaber	S <----->]				
Næringsbreve	S <----->]				
Laugsarkiverne	S+L <----->]				
Fattigvæsen almisser	S <----->]				
Alm. Hosp. patienter	S <----->]				
Alm. Hosp. lemmer	S <----->]				
Skifter u magistraten	SL <----->]				
Skifter u retten	L <----->]				
Kirkebogsregistre	L <----->]				
Folkeregisteret	F <----->]				
Hvad	Hvor	56789 01234 56789 01234 56789 01234 56789			
		16xx 17xx 18xx 19xx			

Dette skema er et skærmdump fra Steen Thomsens hjemmeside på adressen: www.danbbs.dk/~stst/kbh-reg.htm

Ekstraskat 1743 og Kopskat 1762

Seddelregistre på RA, her er alle personer med. Selvangivelserne er bevaret og ligger på RA.

Folketælling 1787

Seddelregister på Stadsarkivet, her er alle personer med.

Folketælling 1801 og 1845

Trykt navregister FT 1801. Seddelregister på RA til FT 1845. Her er alle personer med.

FT 1801 og 1845 kan købes på CD fra DDA, og de er på Internettet som søgbare databaser: <http://ddd.dda.dk/>

Der er også dele af FT 1860, og mere er på vej...

Politi-mandtaller

Alle byens indbyggere 1869-1923. En kompliceret affære, men givtig.

Hovedregistre 1869-81 er håndskrevne protokoller for hvert halvår.

Dødebladene er et maskinskrevet register i 32 bind over alle, der døde ca. 1790-1923. Ægtefællen er også nævnt.

Registerbladene („Levendebledene“) er på mikrokort, opdelt efter politistation. Trykt vejledning på Stadsarkivet.

Kopulationsprotokoller

1720-1724: Mallings artikel i Personalhistorisk Tidsskrift 8-I-1922 s.142-69.

1735-1868: Kassebøger over ægte-skabsskatten. Gommens navn og stilling, og kirken de skal vies i.

Lysningsprotokoller og Borgerlig vielse

Registre i protokollerne. 50 års tilgængelighedsfrist.

Separationer

1806-57. Registre i protokollerne.

Begravelser Assistens kirkegård og Begravelser Københavns kommune

Registre i store protokoller opdelt efter køn og for en håndfuld år ad gangen (Artiklen fortsætter på næste side)

gen. God vej til en begravelse, hvis man ikke kender sogn og dato.

Skøder Assistens kirkegård

Seddelregister. I protokollen står alle der ligger i gravstedet - familien er samlet.

Udvandrede

Emigranter, der sejlede (til USA fx), blev registreret hos Københavns Polit. Også tilgængelig på Internettet: www.emiarch.dk

Borgerskaber og Næringsbreve

Selvstændige næringsdrivende. I reglen med fødested. Fra ca. 1800 tillige med fødselsdato. Der kan være bevareret ansøgning med læge- og vandelsattester.

Laugsarkiverne

Håndværkerlaugenes arkiver er tilfældigt fordelt mellem Lands- og Stadsarkivet, men der er en fælles registrant.

Stadsarkivet har skrevet navneregistre til hvert af 'deres' laug og samlet alle sedlerne i ét register.

Fattigvæsen almisser

Samtidige registre over hvem der fik hvad 1799-1856.

Almindelige hospitals lemmer

Almindeligt hospital var både sygehus og alderdoms-/plejehjem. Der er protokoller for patienter (syge) og for lemmer (gamle), og der er navneregistre til lemmerne, men ikke til patienterne.

Skifter under Magistraten

På Stadsarkivet seddeludrag og -registre fra skifter før 1771 under Magistraten. Uddragene er lettere læselige end originalen.

Selve skifterne er på Landsarkivet, hvor der også er registre, se nedenfor.

Skifter under Skifteretten

Mange bind registre på Landsarkivet. Hertil nødvendig trykt vejledning.

Kirkebogsregistre

38 bind. Lengnicks gamle kirkebogsregistre har kun de „spændende“ navne, så Nielsen er ikke med.

Ellers er det spredt, hvad der er lavet af kirkebogsregistre, på landsarkiverne i Odense og Aabenraa er dækningen betydeligt højere. Ingen har større behov for kirkebogsregistre end os københavnere med den myretue, vi har. For landsognene på Sjælland mv. er der næsten intet.

Folkeregisteret

Kan give oplysninger efter 1923, det koster ca. 50 kr. pr person.

Flere registre

Kun de vigtigste registre er medtaget her. Man kan læse om flere i:

◆ Eigel Skall: Slægtsforskeren og Københavns Stadsarkiv. I bogen Personalthistoriske studier, red. af H.H. Worsøe, jubilæumsnummeret af Personalthistorisk Tidsskrift 1979.

◆ Københavns Stadsarkiv, oversigt og vejledning. Udgivet separat og som tillæg til Historiske meddelelser om Kbh 1974.

◆ Harald Jørgensen: Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm og hjælpemidlerne til dets benyttelse. (Guiden).

Denne artikel har i en tidligere udgave været trykt i „Slægt og Stavn“, 1996.3 (medlemsblad for Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn).

Genoptrykt i „Stamtræet“, feb 1997 (medlemsblad for Slægtshistorisk Selskab for Østsjælland).

Nyeste udgave er tilgængelig på Steen Thomssens hjemmeside:

www.danbbs.dk/~stst/kbh-reg.htm

I DIS' læsekredse cirkulerer udenlandske blade

Medlemsblade fra andre landes foreninger for databehandling i slægtsforskning indeholder masser af nyttig information.

For at udbrede disse oplysninger har DIS-Danmark etableret en række læsekredse til cirkulation af disse blade. For kun porto kan vore medlemmer holde sig ajour med udviklingen i andre lande.

Tilmelding sker til vores ekspedition med angivelse af navn og adresse (gerne medlemsnr.), samt hvilke blade der ønskes.

Der er oprettet følgende 5 læsekredse: *Slekt og Data* fra Norge
Diskulogen og Diskutabelt fra Sverige

Dis-Play og Disketten fra Sverige
Computergenealogie fra Tyskland
Computers in Genealogy fra England

Følgende tidsskrifter kan - mod betaling af returporto - fås til gennemsyn ved henvendelse til ekspeditionen.

Er interessen tilstrækkelig stor oprettes ny læsekreds.

Genealogen fra Norge
Släkthistoriskt Forum fra Sverige
Fréttabréf Ættfræðifélagsins fra Island
Sukutieto fra Finland
Genos fra Finland

Deltagelse i en eller flere af læsekredse kostes ikke medlemmerne andet end porto til videreforsendelsen.

Anders Enevig Cirkus- og gøglerslægter

Anmeldelse ved Erik Kann

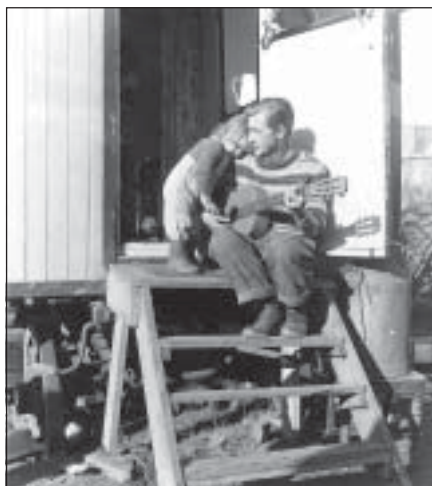
Normalt vil en samling af stamtavler ikke falde ind under den kategori af bøger, der bliver anmeldt i dette tidskrift. Men som bekendt: Ingen regler uden undtagelser!

Og i tilfældet Anders Enevig er der så absolut tale om noget ganske ekstraordinært og enestående, som uanset regler og principper bør omtales. Ingen, der har beskæftiget sig med folkeminder, har kunnet undgå at støde på navnet *Anders Enevig*.

Som politibetjent på Nørrebro i København fra sidst i 50'erne har Anders Enevig udført et helt unikt indsamlingsarbejde.

Et opslag på www.bibliotek.dk vidner om hans omfattende indsats: „Klunsere og kræmmere, båndoptagerinterviews med københavnske klunsere“, „Go' morgen Karl Baj: Sang blandt prinser og klunsere på Nørrebro i København“, „Lokumsdigte og retiradevers“ for nu bare at nævne nogle ganske enkelte i en meget, meget lang række.

Takket været hans indsats og indsamlingsiver har vi i dag en viden om miljøer og mennesker, som ellers for altid ville være forsvundet.

Eksempel på en af bogens helt særegne illustrationer.

Mest kendt for cirkushistorier

Anders Enevig er nok særlig kendt for sit arbejde med cirkushistorie. Klassisk er storværket „Cirkus i Danmark“, der udkom i tre bind i perioden 1981-82. Helt epokegørende er ligeledes hans studier af cirkus og gøgl i Odense, studier der har udmøntet sig i ikke mindre end 4 fremstillinger dækkende perioden 1640-1940.

Et digert værk

Og nu, i en alder af 81 år, har Anders Enevig publiceret et digert værk på ikke mindre end 368 sider indeholdende stamtavler for 37 identificerede cirkus- og gøglerslægter.

Det har været et enormt arbejde at få rede på de mange slægtssammenhænge. Ikke bare det at få styr på sammenhængen inden for hver enkelt slægt, men i høj grad også at få styr på relationerne *mellem de forskellige familier*: „Alle rejsende er, som antydnet, på en eller anden måde i familie med hinanden“ (s. 22).

I en medrivende indledning til stamtavlerne beretter Anders Enevig levende om, hvorledes indsamlingen af oplysninger er foregået. Det er et stykke feltarbejde af dimensioner, der er udført, og der er ingen tvivl om, at det alene er lykkedes, fordi forfatteren har haft et ganske særligt personligt forhold til denne befolkningsgruppe.

Det „ultimate“ overblik

Jeg har altid været imponeret, når jeg mødte slægtsforskere, der havde arbejdet så meget med stoffet, at de var nået til det „ultimate“ overblik: Der er i alt 5 grene af familien: To fra Sjælland, én fra Jylland og to fra Sverige. Så er man i mine øjne nået rigtig langt! Det er hertil, Anders Enevig er nået, og trods nærmest uoverskuelige fami-

Bogen er på 368 sider, indbundet og koster 348 kr.

lieforhold, er det lykkedes ham at nå til det „ultimate“ overblik: „Der var for eksempel 14 indvandrede cirkus- og artistslægter: Belli, Blumenfeld, Dubsy.“, „Der var tre indvandrede tivoli-rejsende: Kronberg, Schmücker og Winther“ (s. 14).

37 forskellige stamtavler

I alt rummer bogen 37 forskellige stamtavler (efterslægtstavler) i generationsvis opstilling. Hver stamtavle indledes med en fyldig omtale af familiens oprindelse etc. Der er (naturligvis) personnavneregister og stedsnavneregister samt emneregister.

Bogen er rigt illustreret, i flere tilfælde med billeder, der med garanti aldrig har været gengivet offentligt før! Såvel indledning som tekstlige kommentarer er gennemsyret ikke bare af forfatterens store viden om familierne men også om hans kærlighed og hengivenhed over for disse mennesker. Det er et værk, som jeg på det varmeste kan anbefale til alle. Det kunne jo være, at man fandt en ane i navneregistret!

På opdagelse i Kort & Matrikelstyrelsens arkiv

Hanne Thorup Koudal

Græsager 412
2980 Kokkedal
4914 7313

<http://home5.inet.tele.dk/koudal>
koudal@post5.tele.dk

I Kort & Matrikelstyrelsens arkiv i København befinder sig en oplevelse for slægtsforskere, der vover sig uden for de velkendte områder: Kirkebøger og folketællinger.

Det er muligt telefonisk at reservere kort og protokoller til benyttelse på læsestuen, som har åbent alle hverdage mellem klokken 10-14. Hvis man sætter 3 timer af til sit besøg, kan man få en oplevelse ud over det sædvanlige.

Det er endnu muligt at se de gamle original 1 kort, som blev tegnet omkring år 1800, og som dækker hele landet. På kortene kan man være heldig at finde navnene på de jordbrugende bønder: Gårdfæstere, selvejere og husmænd.

Fordi udskiftningskortene blev genbrugt ved matrikuleringen, er der gode chancer for at finde og sammenholde navnene med det matrikelnummer, som vedkommende har været bruger eller ejer af.

Historiestuderende i praktik

I forbindelse med historiestudiet på Københavns Universitet har jeg været 3 måneder i praktik i Kort & Matrikelstyrelsens Nationale Geodatabank.

Her kom jeg til at arbejde sammen med historiker Peter Korsgaard. Ud over de oplevelser, der fulgte med at stå med de gamle originale kort i hænderne, blev der også lejlighed til at øve læsning af gotisk skrift i sogneprotokoller og hartkornsekstrakter. Sidst men ikke mindst skulle jeg fremstille en arbejdsrapport, hvor hele arbejdsprocessen skulle beskrives.

Min eksamensopgave handler om anvendeligheden af Kort & Matrikelstyrelsens arkiver for slægtsforskere. Dette emne har jeg forsøgt at formidle

på to forskellige måder. Først har jeg lavet en PowerPoint præsentation, der kan lægges på Kort & Matrikelstyrelsens hjemmeside som information og appetitvækker til slægtsforskere.

Efterfølgende har jeg skrevet denne artikel til „Slægt & Data“. Hensigten er at gøre opmærksom på et af de alternative arkiver, slægtsforskere kan benytte. Ud over at det er et godt alternativ, kan der måske spares tid og findes nye eller supplerende oplysninger ved at forsøge at nærme sig anerne på en anderledes måde.

Myndighedernes kort

Behovet for landkort opstod både i hæren, der skulle planlægge angreb og forsvar, og hos jordejere (konge/herremænd), der skulle opkræve skat af den jord, de ejede, men fik andre til at dyrke for sig.

Vi er i vores del af verden opvoksede med at overskue vort land og vore lokaliteter ved at se på et kort, hvor vi finder byerne, skovene, kirkerne, møllerne osv. Alligevel er et kort over Danmark ikke identisk med landet Danmark. Man må gøre sig klart, at et landkort aldrig bliver virkeligheden, men at kortet blot rummer nogle data, der i et koordinatsystem giver en form for billede af visse udvalgte ting.

Kortenes troværdighed

Kort og tilhørende protokoller fremstilles altid af myndighederne med et ganske bestemt formål. Således har hærkort f.eks. brug for højdekurver for at se, hvor soldater kan skjule sig i terrænet.

Det væsentlige for kongen i de tidlige kort var landbrugsjorden, som godsejerne skulle indkræve skatter fra. Der er stor variation, da man ikke havde standarder for kortfremstilling.

Det var vigtigt, at kortene i forbindelse med udskiftningen blev tegnet så godt, at gårdejere og godsejere kunne forestille sig, hvordan det hele måtte se ud set fra luften. Der skulle være så mange detaljer med, at de kunne genkende agrene og landsbyens form.

Netop det gør original 1 kortene gode for slægtsforskere. De forskellige kort kan rumme store mængder data, og der kan være tegnet tilføjelser oven på de gamle kort, således at man ikke kan gå ud fra, at alt man ser på kortet repræsenterer, hvordan det så ud, det år kortet blev tegnet.

Arkivundersøgelsen

Jeg udvalgte 20 forskellige eksempler fra forskellige dele af landet i håb om, at materialet skulle være nogenlunde repræsentativt. Jeg ledte efter aner i Jylland og på Mors, Fyn, Sjælland, Møn, Lolland og Falster.

Først fandt jeg koder for ejerlav (sogn eller landsby), og ved hjælp af koden kunne kortet findes frem. Når jeg havde fundet en ane på kortet, fortsatte jeg søgningen efter de samme aner i sogneprotokoller og hartkornsekstrakter.

Det var i mange tilfælde muligt at genfinde personerne eller deres efterfølgere på samme matrikelnummer. Det var muligt at finde mandlige personnavne på personer født i årene mellem 1743 og 1821. Hvis manden var død, anførtes enken med mandens navn f.eks. som Niels Jensens enke.

Original 1 kort

I Tikøb havde jeg en rigtig god oplevelse, da jeg ledte efter gårdmand Hans Jensen. Han var nævnt på kortet over Borsholm (Tikøb sogn) på matr. nr. 4a, og navnet på gården stod nævnt: Westergaarden.

I ejerlavsfortegnelsen havde Borsholm by i Tikøb sogn nr. 12-06-77. Kortet havde nr. 12-06 og viste Borsholm bys jorder, som de så ud i 1813 ved opmålingen til matrikuleringen. Sogneprotokollen, som i dette tilfælde var fra Lyng-Kronborg herred, havde også nr. 12-06.

Hartkornsekstrakterne (ældste fra ca. 1840 og yngste fra ca. 1842) havde nr. 89.12 (nr. 89 er et gammelt nummer, hvorimod nr. 12 er det nummer, man skal bestille). Nogle gange fandtes navne på de enkelte agre angivet: Grøftestykkerne, Skiden Ager m.fl.

Sogneprotokol og hartkornsekstrakter

I sogneprotokollen nævnes under hver by og ejerlav de enkelte matrikler med opførelse af, hvem der er ejer og bruger af jorden.

I tilfældet fra Borsholm, er Hans Majestæt Kongen jordejjer, og Hans Jensen er bruger. Fæsteafgifter betales i hartkorn, der var et mål for jordbeskatningen. Hartkorn betyder egentlig hårdt korn (rug, byg). Det anføres, at der er 5 Tdr. 5 Sk. 3 Fk. og 1 Alb.

Det er hartkornsangivelsen, som kan ændres flere gange, før den bliver fast, indtil der evt. udstykkes jord fra matriklen. Udstykning ses i ældste hartkornsekstrakt, hvor det anføres at matr. nr. 4a var Hans Jensens.

Senere har Niels Hansen matr. 4a og 4b, mens Niels Gamløse har matr. 4c. Jorden fra det oprindelige matrikel 4 er altså blevet opdelt i 3 arealer betegnet med bogstaverne a, b og c.

Tilbage står nu for mig at finde ud af, om Niels Hansen var Hans Jensens søn, idet jeg tidligere kun har fulgt datteren. To år efter i de yngste hartkornsekstrakter har Niels Hansen stadig matr. 4a, Jens Hansen har matr. 4b og Niels Jensen har matr. 4c. Om Niels Jensen er identisk med Niels Ganløse vides ikke.

Sogneprotokollen har en interessant

beskrivelse af ejendommens beliggenhed. Det beskrives, hvor gården ligger i forhold til byen (østligt, vestligt osv.), om der er gårdsplads og have samt hvilke andre lodder, brugeren må benytte. Det kan f.eks. være eng, mose, græsning i fælle for et antal hoveder eller tilladelse til at hente tørv/mergel eller materiale til at flette hegn med (gærdsel).

I de tilfælde, hvor bonden ikke er selvejer, får vi ofte en godsejer og dennes gods nævnt, således at vi derfra kan gå videre i godsarkiverne.

(Artiklen fortsætter næste side)

By	Nye Matrikulerings Hartkorn	Byg Statistiske Notiser	Pagter & Indtægter	Jordloddenes Beskrivelse og andre Anmærkninger
120	35 4 3 2	9a		af jordlod med bygning og have der er en fælles markplads byg og en fælles markplads med en kærplads og landbrugs fælle 1813-1814 1815-1816 1817-1818 1819-1820

Lette og svære områder

Min erfaring er, at det i nogle områder af landet kan være svært at finde sin slægt. Naturligvis er det lettest med de grene, hvor man har mange oplysninger i forvejen, men også her kan det have værdi, at få dobbeltchecket sine oplysninger.

Jeg fandt således Gammelgård i Sillerslev, Øster Assels sogn, hvor jeg glædede mig meget over, at oplysningerne fra Johanne Jensens slægtsbog „Slægten fra Gammelgård“ var nærmest perfekte.

Vanskeligheder stødte jeg især på ved mine undersøgelser på Falster. Det lykkedes at finde Niels Nielsen Kiep i Øster Kippinge. Derimod var jeg på glat is med Peder Pynt, Rasmus Pynt, Niels Pynt og Ole Pynt i Stubberup, Tingsted sogn. Uden sen-navne til at identificere personerne med, kunne jeg ikke være sikker på, om disse herrer var født Pynt, eller om de var svingersønner, der var indgiftet i slægten, og derfor havde fået tilnavnet Pynt.

Geodata

Geodata er dataoplysninger om et sted. Geodata kan for eksempel være et elektronisk kort. Et bygnings- eller ejendomsregister indeholder også geodata, fordi hver eneste oplysning fører hen til et sted - nemlig en bestemt bygning eller ejendom.

Geodata er den geografiske dimension, der er værdifuld i mange sammenhænge. Geodata kan eksempelvis indgå som den geografiske reference i en byggesag, til visualisering af skoledistrikter eller lokalplaner.

Geokodning, GeoInfo og VisIT

I min praktiktid har jeg lært at arbejde i programmerne GeoInfo, hvor man kan geokode, således at et gammelt kort og et moderne kort knyttes sammen, hvorefter man kan se de to kort samtidig på sin skærm.

Til selve kortlæsningen bruges programmet VisIT. Når musen flyttes på det ene kort, flyttes den tilsvarende på det andet kort. I selve geokodnings-

Sprede agre tilhørende Gammelgård i Sillerslev, Øster Assels sogn på Mors - ifølge Johanne Jensen: „Slægten fra Gammelgård“

processen udvælges to typiske punkter, der markeres og fastlåses, ofte vælges en sognekirke og et trepunktskel, som ses ikke at have ændret sig fra det gamle sognekort til det nye.

Når kortet er geokodet gemmes den ny udgave, og metadata om kortet gemmes ligeledes i en database. Ud fra disse metadata kan så udfærdiges de søgemuligheder, som man ønsker, f.eks. kan programmer udfærdiges, så man søger på sognets navn.

Geografiske informationssystemer og digitale kort

Vi er inde i en tid med store teknologiske fremskridt, og det går stærkt på området med geografiske informationssystemer (GIS). Det er også kun et spørgsmål om tid og økonomiske ressourcer, hvornår de gamle kort i stedet kan ses i skannede udgaver.

Kort & Matrikelstyrelsen arbejder på skanningen af de gamle original kort. Ved hjælp af forskellig software til kortbehandling (f.eks. MapInfo) kan kort fra forskellige perioder ses samtidig på computerskærmen. Man

kan også vælge et almindeligt kort og et luftfoto, som knyttes sammen.

Kort på digital form vinder frem i disse år og er nu alment brugt i amter og kommuner.

Rasterkort og vektorkort

Rasterkort er den bedst kendte type af digitale kort. Rasterkortet svarer til et indskannet billede, og det er nemt at arbejde med på skærmen i et billedbehandlingsprogram.

De historiske kort bliver flotte, da man let kan gengive mange farver i rasterversionen af kortene. Billedfilerne fylder meget på skærmen, og nogle computere har ikke kapacitet til at arbejde med så store filer. De kan derfor gemmes i formater, der fylder mindre, uden at det går ret meget ud over kvaliteten. En af ulemperne ved rasterkortene er imidlertid, at det kan være svært at søge tekst i en billedfil.

Vektorkort er kort, hvor hver pixel på kortet er fastsat ved punktets koordinater x, y i et koordinatsystem. Fordelen ved vektorkortene er, at man kan tilknytte en database med mange

oplysninger, og at denne kan bruges ved søgning i kortenes informationer. Til gengæld kræves specielle programmer f.eks. MapInfo til håndtering af vektorkortene.

Råd om anvendelse af materialet

De gode råd er de samme som for al anden slægtsforskning. Det er nødvendigt at give sig god tid til kilderne og kontrollere sogneprotokol og begge hartkornsekstrakter. Omhyggeligt noteres kilderne, og der sammenholdes med andre kilder.

Især er det vigtigt at checke, om navn og tid passer sammen, så man ikke drager for hurtige konklusioner. Det er godt at have god tid til at nyde de smukke gamle kort, og hvis der er læsevanskeligheder: Forsøg igen en anden dag.

Hvorhen efter Kort & Matrikelstyrelsen

Man kan returnere til folketællinger og kirkebøger eller tage fat i godsarkiver: Skifter, fæsteprotokoller og

jordebøger. Der er også mulighed for egentlig ejendoms historie v.h.a. realregistre, skøde- og panteprotokoller samt brandforsikring.

Aftægtskontrakter kan i nogle tilfælde findes evt. i fæsteprotokoller eller skøde- og panteprotokoller. Særlige muligheder findes, hvis man støder på slægtsgårde (min. 3 generationer i samme slægt). Lokalhistoriske arkiver er også en god mulighed.

Litteratur om kort

Geoforum Perspektiv indeholder utrolig mange spændende og relevante artikler, især i januarnummeret 2004, som har historiske kort som tema. Der

var bl.a. Peter Korsgaards artikel „Videnskaberne Selskabs kort“, hvor problemerne omkring fortolkning af de gamle kort tages op. Man ved meget om tilblivelsen af kortene, og da disse blev til i en periode over 40 år, kan de aldrig danne et øjebliksbillede af Danmark som helhed. Undervejs ændrede landskabet sig bl.a. pga. udskiftning, udflytning og fredskovsforordning, men måleteknik og udvælgelse ændrede sig også.

Tidsskriftet Geografisk Orientering med bl.a. Peter Korsgaards artikel „Væsentlige danske kort siden 1750 - en oversigt“ er også en god orientering om kortene og deres historie.

Gode WEB-adresser

www.kms.dk/ (Kort & Matrikelstyrelsen)

www.hiskis.net/ (Historisk Kartografisk Informations System)

<http://hjem.get2net.dk/JR/lokalhistorie/lhdown.html> (Elmelunde Byfolk kan downloades)

www.thorshoj.dk (Rytterdistrikter og rytterskoler)

www.sns.dk/udgivelser/2001/87-7279-316-3/kap14.htm (Videnskaberne Selskabs kort)

www.kb.dk/kb/dept/nbo/kob/danmarkskort/videnskaberne.htm (Videnskaberne Selskab)

www.humaniora.sdu.dk/historie/kdc/kort.htm (Kartografisk Dokumentationscenter, Syddansk Universitet)

www.sdu.dk/Hum/ForandLand/GISteknik.html (Foranderlige Landskaber, Syddansk Universitet)

www.gis.com/ (Welcome to GIS.com)

www.slægtsgaardsforeningen.dk/arkiv/arkiv.htm (Slægtsgårdsforeningen)

Nyt fra GEDCOMP

GEDCOMP er nu på 8. år en søgefacilitet for slægtsforskere med interesse i Danmark. Du får gratis udført en GEDCOMP-søgning efter de personer, du forsker i, ved at maile en GEDCOM-fil med dine slægts-historiske oplysninger til GEDCOMP.

For hver slægtsforsker, som har oplysninger med overlap til dine, sender GEDCOMP jer begge en e-mail, så I kan udveksle oplysninger.

Udbygning af søgefaciliteten

Som noget nyt er GEDCOMPs søgefacilitet blevet udbygget med en omfattende stednavnedatabase, som beskriver den indbyrdes relation mellem mere end 50.000 stednavne i og uden for Danmark

Af Lars Kr. Lundin. Mail: gedcomp@lklundin.dk

Du kan læse mere på: www.lklundin.dk/gedcomp/

Status af GEDCOMP maj 2005

Indsendte personoplysninger: 3.389.000
Indsendte GEDCOM-filer: 2.014
Udsendte e-mails om personsammenfald: 106.655

Alle indsendte filer med oplysninger om mere end 252 personer har givet indsenderen mindst én meddelelse om personsammenfald med en fil indsendt af en anden slægtsforsker.

Blandt de øvrige mindre filer er den observerede gevinsthyppighed ved indsendelse af oplysninger om X-antal personer, hvor X højst er 252:

	X		Gevinst %
	Mindst	Højst	
Indsendte personoplysninger:	191	252	98
Indsendte GEDCOM-filer:	138	190	97
	88	137	87
Udsendte e-mails om personsammenfald:	41	87	81
	1	40	43

Tallene i tabellen er fremkommet på følgende måde:

De indtil nu indsendte filer til GEDCOMP med oplysninger om højst 252 personer er inddelt efter antal personer i 5 lige store grupper.

%-satsen i hver gruppe er andelen af filer i denne gruppe, hvor indsenderen har fået mindst én meddelelse om personsammenfald med en fil indsendt af en anden slægtsforsker.

Nyheder fra Rigsarkivet

Efter tilladelse fra Statens Arkiver bringes her uddrag fra webklubbens nyhedsbrev:

Lægdsruller flyttes fra Rigsarkivet til Landsarkivet for Sjælland

Som tidligere annonceret har vi længe arbejdet med planer for at flytte lægdsruller fra Rigsarkivet til Landsarkivet for Sjælland m.m.

Det drejer sig om de lægdsruller, som er skabt af de centrale udskrivningsmyndigheder, og som dækker hele landet. Sørullerne forbliver på Rigsarkivet. Udflytningen er et led i Rigsarkivets og Landsarkivets planer om øget selvbetjening i arkivalierne. Planerne er nu tæt på at kunne omsættes til handling, hvorfor vi varsler følgende:

I perioden fra 1. juni til og med den 4. juli vil det ikke være muligt at benytte omtalte lægdsruller.

Når vi er nødt til at lukke for adgangen til rullerne i denne periode, skyldes det flere ting. For det første går der tid med selve flytningen, opstillingen i magasinet og ny skiltning.

For det andet skal personalet på landsarkivet have mulighed for at lære materialet at kende og gennemgå et internt kursusprogram. På den måde skulle vi gerne være klædt på til at møde jeres spørgsmål efter den 5. juli. Vi håber dog, at I vil bære over med eventuelle startvanskeligheder.

Der vil blive åbnet op for selv-ekspedition på Landsarkivet i rullerne fra tirsdag den 5. juli. Selvbetjeningsmagasinet vil herefter omfatte følgende originale arkivalier:

* Kirkebøger fra landsarkivets område fra 1892 og frem til det tidspunkt, hvor bogen er tilgængelig (50 år, døde dog 10 år).

* Lægdsruller fra de københavnske udskrivningsmyndigheder (som altid har stået på Landsarkivet, men ikke til selvbetjening).

* Lægdsruller fra de centrale udskrivningsmyndigheder for hele landet frem til tilgængelighedsfristen (de ruller, som tidligere stod i lukket magasin på Rigsarkivet).

De ikke umiddelbart tilgængelige lægdsruller fra Rigsarkivet vil også blive overført til Landsarkivet, således at hele arkivgruppen er samlet et sted.

Vi håber, at de nye selvbetjeningsmuligheder bliver til alles tilfredshed.

Stop for skanningsordrer

Vi har i den senere tid modtaget mange skanningsordrer. På grund af sygdom er vi nødt til at afvikle denne pukkel, inden vi kan modtage ordrer. Vi beklager de ulemper, som det medfører.

Når det atter er muligt at bestille skanningsordrer, vil vi meddele det gennem opslag og på vores hjemmeside. I mellemtiden er I som altid vel-

komne til at medbringe et digitalkamera og benytte det efter de almindelige regler for fotografering på læsesalen.

Se reglerne for brug af eget kamera på Rigsarkivet på www.sa.dk/ra/brugearkivet/fotoregel.htm

På Landsarkivet må du bruge kamera UDEN blitz på læsesalen, så længe det ikke er til gene for andre brugere.

Fødselsstiftelsen

Vi har nu fra Rigshospitalet modtaget udsætterprotokoller fra Fødselsstiftelsen/Rigshospitalet frem til og med 1914 og hovedprotokoller (kaldet dåbsprotokoller) frem til 6. marts 1911. Reglerne for adgang til materialet er de samme som tidligere.

Vi kan give oplysninger fra udsætterprotokollerne, såfremt fødslen er sket for 100 år siden eller mere, og såfremt at man er direkte efterkommer af det i udsætterprotokollen indførte barn.

Man kan ikke selv få udsætterprotokollerne at se. Ønsker du oplysninger fra protokollerne, skal du udfylde et særligt skema, som du kan få udleveret ved vejledningsskranken.

Du kan læse mere om fødselsstiftelsens arkiv på Rigsarkivets hjemmeside på adressen: www.sa.dk/ra/brugearkivet/foedselsstiftelsen.htm

Lørdagslukket

Og husk. Der er sommerlukket på læsesalen alle lørdage frem til 30. august. Så må vi håbe på solskin i stedet :-)

WEGA BOGBINDERI

Stenildhøjvej 54
9600 Aars

Indbinding af:

- alle slags slægtsbøger
- tidsskrifter mm.

Pris efter aftale

Bogbindermester:

Heidi Gass Sibbesen

Tlf. 98 66 12 81

Mail: Heidi.gass@sibbesen.dk

Lidt fra DIS' egen statistikafdeling

Af Kathrine Tobiasen

På forsiden af DIS-Forum er alle 8 fora listet med angivelse af, hvor mange indlæg hver gruppe indeholder.

Spredningen fra næsten 60.000 indlæg til knapt 600 siger naturligvis en del om gruppernes popularitet, men man skal lige have med i baghovedet, at det ældste forum har haft næsten fem år til at samle sin imponerende høst, mens det nyeste kun har eksisteret siden 18. april i år.

For at se lidt nærmere på trafikken på DIS-Forum er statistikken over besøg i en vilkårlig periode her i foråret (18. april - 18. maj) taget under lup. Højsæsonen for indendørs sysler turde vel egentlig være overstået, men det mærkes kun svagt i Forum. Måske skal det kølige forårsvejr påtage sig en del af skylden?

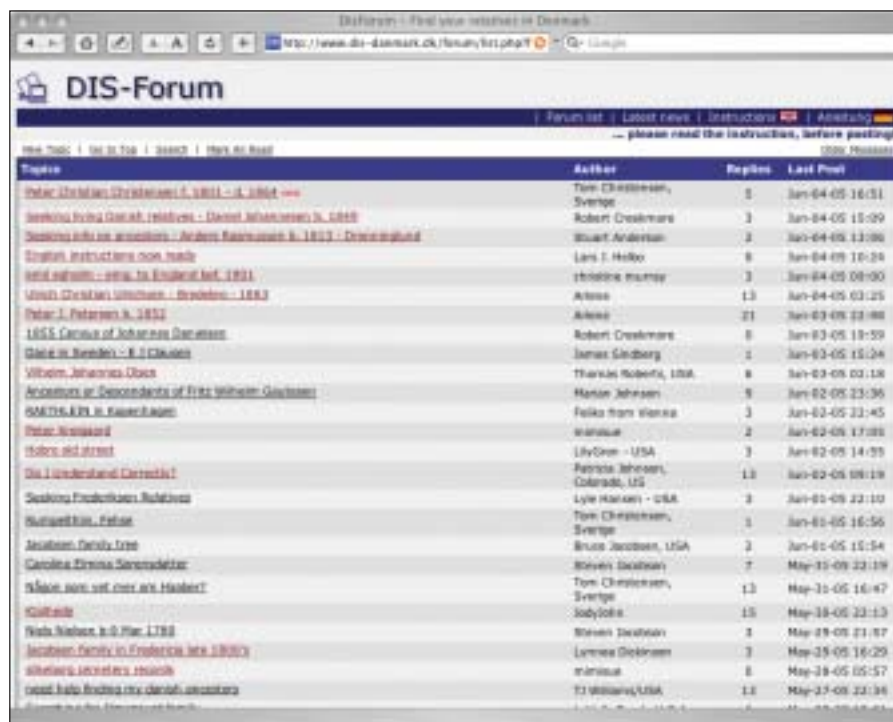
2240 indlæg

AneEfterlysning er ikke overraskende topscorer med 2240 indlæg, fordelt på 522 forskellige forfattere og med et gennemsnit på godt 72 indlæg pr. dag. 360 tråde er det blevet til, hvoraf den længste har samlet 45 indlæg.

På andenpladsen kommer Markedsplads med 1704 indlæg fra 399 forfattere. I denne gruppe kan trådene vokse sig endog meget lange, så lange, at de af og til må afbrydes og startes op på ny, for ikke at blive alt for tunge at danse med. De lange tråde opstår typisk, når en venlig sjæl tilbyder opslag i et relevant bogværk; det er også tilfældet med denne periodes højdespringer „Har du Præster i Slægten? Opslag tilbydes“, der er nået op på 101 poster.

Trofaste nøddeknækkere

Mange døjer med at vriste en mening ud af dokumenter, skrevet med gotisk håndskrift; følgelig er der god gang i Hjælp til tydning. 1343 indlæg er

Topic	Author	Replies	Last Post
Peter Christian Christensen's 1811 - 1814	Tom Christensen, Sverige	0	Jan-04-05 16:31
Sørensen's 1811 - 1814	Robert Christensen	3	Jan-04-05 11:09
Sørensen's 1811 - 1814	Stuart Anderson	3	Jan-04-05 13:06
Sørensen's 1811 - 1814	Lars J. Helbo	0	Jan-04-05 10:24
Sørensen's 1811 - 1814	Christine Murray	3	Jan-04-05 08:00
Sørensen's 1811 - 1814	Alexis	13	Jan-04-05 03:25
Sørensen's 1811 - 1814	Alexis	21	Jan-03-05 23:08
Sørensen's 1811 - 1814	Robert Christensen	0	Jan-03-05 19:59
Sørensen's 1811 - 1814	James Lindberg	1	Jan-03-05 11:24
Sørensen's 1811 - 1814	Thomas Roberts, USA	0	Jan-03-05 03:18
Sørensen's 1811 - 1814	Henke Johnson	0	Jan-02-05 23:36
Sørensen's 1811 - 1814	Falko from Vienna	3	Jan-02-05 22:45
Sørensen's 1811 - 1814	Armas	2	Jan-02-05 17:00
Sørensen's 1811 - 1814	LivOver - USA	3	Jan-02-05 14:35
Sørensen's 1811 - 1814	Patricia Johnson, Colorado, US	13	Jan-02-05 08:18
Sørensen's 1811 - 1814	Lyle Hansen - USA	3	Jan-01-05 22:10
Sørensen's 1811 - 1814	Tom Christensen, Sverige	1	Jan-01-05 16:56
Sørensen's 1811 - 1814	Bruce Jacobson, USA	2	Jan-01-05 11:54
Sørensen's 1811 - 1814	Bruce Jacobson	7	May-31-05 23:19
Sørensen's 1811 - 1814	Tom Christensen, Sverige	13	May-31-05 16:47
Sørensen's 1811 - 1814	JodyDale	15	May-30-05 22:13
Sørensen's 1811 - 1814	Bruce Jacobson	3	May-29-05 21:37
Sørensen's 1811 - 1814	Lynne Dickman	3	May-29-05 16:29
Sørensen's 1811 - 1814	Armas	0	May-28-05 05:57
Sørensen's 1811 - 1814	TJ Williams, USA	11	May-27-05 22:38

„Find your relatives in Denmark“, som det så ud en regnfuld lørdag i juni.

sendt af sted til forum'et, mens spredningen i forfatterfeltet er betydeligt mindre, nemlig 186. Noget kunne tyde på, at det er de samme trofaste tydere, der får knækket de fleste nødder i gruppen! Det er heller ikke her, man fører de lange debatter - den længste tråd er nået op på beskedne 20 indlæg.

Nr. 4 på listen er det helt nye forum Find your relatives in Denmark, der kun lige netop har været med i 30 dage. 146 forfattere har skrevet 570 indlæg, 18 stk. pr. dag. Det er rigtigt flot, at rygten om den nye mulighed på Internettet så hurtigt har spredt sig i flere forskellige lande som USA, Canada, Tyskland og Østrig.

Slægtsforskningens gode, traditionelle metoder og teknik giver stadig anledning til masser af spørgsmål og udveksling af ideer og erfaringer. Forum'et har samlet 439 indlæg fra 148 forfattere, 14 pr. dag.

Den længste tråd handler om det

spændende emne „Tjørneplanter og voldmester“, som har lokket 28 indlæg på banen.

Medlemmer på dupperne

I de sidste 3 fora er vi nede på under 10 indlæg pr. dag.

I alt 227 indlæg er det blevet til i Foreningsforhold, hvor især emnet „E-mail meddelelse - ændring i Forum-opsætning“ fik medlemmerne op på dupperne med 49 meningstilkenninger.

Program- og WebProblemer er nået op på 151, og Kip-Forum ligger i bunden med 40 indlæg. Måske er det heller ikke sæson for kildeindtastninger?

Regner vi sammen på tallene, ser vi, at der i de givne 30 dage er forfattet i alt 6714 indlæg i de 8 fora, fordelt på 1114 tråde. Gennemsnittet pr. dag er - så præcist som en statistiker kan udregne det - 216,63.

Det er da en ganske imponerende aktivitet!

Nordisk Slægtsdatabase

et opslagsværk - dit online slægtsprogram

I 2000 startede jeg Nordisk Slægtsdatabase (NSDB), hvor udgangspunktet var, at medlemmerne og jeg sammen rettede op på alle de fejl, som florerede i en stor kildeløs gedcom-fil på 215.000 personer.

Vedkommende, som i sin tid stod bag starten og samlingen af den „store gedcom-fil“, er selv medlem af NSDB.

Mange fejl er blevet rettet. 60.000 af personerne i denne fil var endvidere kun angivet med navn uden andre oplysninger, disse er slettet for at skabe en kvalitetsdatabase. Nye personer og kildehenvisninger er selvfølgelig siden kommet til og er under stadig udvikling.

Styrken i NSDB ligger årstalsmæssig fra år 1600-1900, hvor over 80% befinder sig.

Efter i 2003 at være skiftet over til et nyt databaseformat baseret på slægtsprogrammet „TNG“ og sommeren 2004, hvor det blev muligt for medlemmer selv at indtaste data, kom der rigtig vind i sejlene for NSDB.

En mere detaljeret historisk beskrivelse kan læses på www.nsd.dk/oss.htm

Database med 202.659 personer

Status maj 2005 er en database med 202.659 personer, 345 forskellige kildehenvisninger, der kan være knyttet mange personer til en kilde, og sidst men ikke mindst 97 medlemmer.

Tit sker der en naturlig udvikling, og det har der også gjort for NSDB, for fra at være et primært opslagsværk, bruges det nu af mange som deres foretrukne slægtsprogram.

Da al redigering foregår online og opdateres øjeblikkelig, er det let at arbejde sammen med andre, som forsker i samme gren af slægten, selv om mange km skiller jer.

Har du f.eks. oplevet den situation, hvor familie/venner har vist interesse

for dit slægtsarbejde, men desværre havde du ikke lige notater ved hånden. Med NSDB har du kun brug for en internetadgang, og du kan straks vise dem din anetavle. Samtidig kan du også lige tilføje nye oplysninger, som der pludselig huskes.

Visningsmuligheder

Ligesom i andre slægtsprogrammer er der forskellige visninger af din slægt bl.a.:

- ◆ Anetavler med efter eget valg 4 til 8 generationer pr. side, 4 forskellige visningsformater. Heraf de 3 med tilknyttet foto og link til hver person.

- ◆ Efterkommertavler med op til 16 generationer, kan vises i 3 forskellige formater.

- ◆ Beregn slægtskab der vises grafisk i op til 10 generationer.

- ◆ Grafisk tidslinie sammenligning af levetid med lige så mange personer, som du ønsker.

Alt er selvfølgelig lige til at printe ud, og skulle det ikke være nok, kan du også lave en gedcomfil til download.

Søgning

Der kan søges på 2 forskellige måder i NSDB. Den ene er via alfabetisk efternavnsoversigt, hvor også antal personer med pågældende efternavn vises.

Den anden er den, jeg selv bruger mest, da den giver mange kombinationsmuligheder. Ved navnesøgning kan du her vælge mellem „indeholder“ „lig med“ „starter med“ „ender med“ „soundex“ og ved årstalsøgning „lig med“ „før“ „efter“ „+/- 2 år“ „+/- 10 år“.

Alt kan kombineres på kryds og tværs, og selvfølgelig er der ikke begrænsning i visningsresultat.

Lad mig prøve at komme med et eksempel: Hansen er et meget almindeligt navn, og dem er der pt. 5.917

Michael Hedemann
Laurbærvænget 120
8310 Tranbjerg J.
Tlf. 86 29 38 98
michael@nsdb.dk

af i NSDB, hvilket er ret mange at kikke igennem. Så hvad ved vi ellers om denne fiktive person - jo han hedder Jens, så er vi nede på 188 personer. Stadig for mange!

Han blev jo gift i 1762, så derfor må han være født før år 1750, og så ender vi på 101 personer, som er et mere realistisk antal at kikke igennem.

Redigering

Som tidligere nævnt sker alt redigering online, direkte i databasen og vises med det samme. Hver person i NSDB vises på sin egen side, med de dataoplysninger, der er for vedkommende. Via tryk på et link kommer en ny redigeringside frem, hvor nye oplysninger kan tilføjes og gemmes.

Der er ingen kendte begrænsninger i hvor mange ægtefæller, børn, noter, billeder, dokumenter eller kilder, der kan tilføjes hver person. Ægteskab med 2 personer af samme køn er der dog ikke mulighed for endnu.

Kildeangivelse

Nødvendigheden heraf er der mange forskellige holdninger til, og personligt ville jeg ønske, at alle altid angav en kildehenvisning.

NSDB er gået lidt på kompromis og har en ganske enkelt retningslinie: Al redigering af eksisterende eller oprettelse af nye personer født før år 1700 skal have en kildehenvisning, som andre medlemmer til enhver tid kan se på et af landets arkiver/biblioteker. Dette er også med til at sikre en høj kvalitet i databasen til gavn for alle medlemmer.

Hvad er nyt

Via en 15 dages oversigtsside kan du altid følge med i, hvad der sker af nye tilføjelser og opdateringer på personer i NSDN.

Dette er selvfølgelig også gældende for billeder og dokumenter. På den måde finder du bl.a. hurtigt ud af, om andre arbejder med samme slægt.

Sikkerhed

I en database af denne størrelse og med mange medlemmer, som indtaster slægtsdata, er der nødvendigt med en vis form for sikkerhed. Dette sker bl.a. via jævnlig backups af hele databasen, samt en logfil hvor jeg kan se, hvilke personer som er ændret/tilføjet af hvem og hvornår. Dette giver mulighed for at kontakte dig i tvivlsspørgsmål, og her vil jeg selvfølgelig også kunne gribe ind, hvis der sker familiesammenføringer, som der ikke kildemæssig er belæg for.

Men vigtigst af alt er at sikre, at der ikke medtages personfølsomme oplysninger og generel overholdelse af arkivlovens tilgængelighedsfrist.

Du vil endvidere ikke kunne slette en persons id nr., og du vil heller ikke kunne rette i databasens opsætning - derfor kan der ikke ske nogen vitale fejl.

Fremtiden

Det er svært at spå om fremtiden og, som jeg startede med at skrive, kan

mål ændre sig, men en ting er sikker, 4 år har vist, at NSDB ikke er nogen døgnflue og omfang og medlemmer er hastigt voksende.

Husstande i Danmark med inter-

netopkomling er også voksende. I 2000 havde 46% internetadgang - dette er i 2004 vokset til 71 % (kilde: Danmarks Statistik).

Trådløs internetadgang bliver forhåbentlig også mere udbredt end i dag, og det er jo ikke helt utænkeligt, at arkiverne også vil tilbyde denne mulighed på sigt.

Medlemskab af NSDB

Du har sikkert allerede tænkt, at denne herlighed må være dyr at være medlem af, men her må jeg skuffe dig.

Prisen er kun 0,55 øre pr. dag, dog betales der for et år ad gangen, så den samlede pris for et år er 200 kr. Telefon og mailsupport er selvfølgelig med i prisen.

Praktiske oplysninger for medlemskab kan ses på www.nsdb.dk

Om at være bruger af Nordisk Slægtsdatabase

Det hele startede tilfældigt – som det jo ofte ske, når man leder efter nye kilder i slægtsforskning.

Til foredrag på biblioteket

Jeg var i efteråret til et i øvrigt glimrende foredrag på Frederiksberg Bibliotek om slægtsbøger, hvor der bl.a. blev fremvist Brenners bog: Nachkommen Gorms des Alten.

Jeg bladrede lidt i personregisteret og faldt over nogle af mine aners navne – jeg havde nu aldrig forestillet mig at skulle kunne føre slægten så langt tilbage, så glad blev jeg.

Ud på nettet

Et par dage efter surfede jeg lidt på Internettet og ledte efter Gorm den Gamle i håb om, at jeg måske kunne finde slægtsforbindelserne der.

Et af hittene var på websiden www.seniorinternet.dk/seniorfritid-slægtsforskning.htm med 120 link til slægtsforskningsrelevante adresser og over 100 link til historierelevante adresser (hvoraf mange er spændende for en slægtsforsker).

Et af slægtsforskningslinkene hed: „Nordisk slægtsdatabase med en kvart million personer fra Norden bl.a. Gorm den Gamle og meget adel“ og det lød jo spændende!

Nordisk Slægtsdatabase

Jeg klikkede mig ind på Nordisk Slægtsdatabase www.nsd.dk og kom ind på forsiden, hvor der står lidt om, hvad databasen indeholder: „Danmarks største slægtsdatabase med ca. 200.000 forskellige personer, primært danske (nordiske) borgerlige slægter“, og som en lille appetitvækker kan man, inden man bliver medlem, få lov at kigge på en alenlang efternavnsliste i alfabetisk rækkefølge.

Der gik ikke lang tid, før jeg havde spottet mine aner og Gorm den Gamle,

så jeg besluttede mig for, at dér måtte jeg være medlem.

Jeg meldte mig ind og betalte som anvist, og 1-2 dage efter havde jeg adgang til alle herlighederne.

Arbejdet med basen

Den første aften blev lang – meget laaaaang!! Jeg surfede lidt rundt på må og få og undersøgte mulighederne i Nordisk Slægtsdatabase.

Databasen er utrolig nem at finde rundt i, teksterne på forsiden er på dansk, men på søgesiden kan de indstilles til svensk, norsk eller engelsk. Søgefunktionen giver mange muligheder for at indsnævre søgningen og er meget nem at anvende.

Resultaterne af søgningen vises i et meget overskueligt format med alle navne, fødsel/dåbsdato og sted, samt et internt ID-nr. i databasen. Herudover har man mulighed for at krydse af, at man yderligere vil have død/begravelsesdato og -sted, samt ægtefællens navn med i oversigten, og det gør det meget nemt at identificere sine aner.

Når man har identificeret anen, får man oplysningerne for personen frem ved at klikke på navnet, og her kan man få vist anetræ, efterkommere og få beregnet slægtskab mellem 2 givne personer, vist en tidslinie og endelig kan man få udskrevet en GEDCOM-fil med aner eller efterkommere. Alt sammen meget let tilgængeligt og overskueligt.

En rigtig god facilitet er, at de personer, man har været inde på, bliver røde, så man hele tiden kan genkende sine aner – også selvom man logger af (de er nemlig også røde næste gang, man logger ind, hvis man ikke har slettet sine midlertidige Internetfiler i mellemtiden).

Man har også mulighed for at redigere i databasen, hvis man har yderli-

gere informationer eller nye personer (denne facilitet har jeg dog ikke prøvet endnu), og alle kan se de sidste 15 dages redigeringer i databasen.

Endelig udsendes der nyhedsmail til brugerne med sidste nyt, og der er i december 2004 oprettet et debatforum, hvor man bl.a. kan stille spørgsmål.

650 nye aner

Efter 2 måneders meget intens søgning i Nordisk Slægtsdatabase har jeg - udover at få „bekræftet“ en del af mine aner og fået suppleret mine oplysninger om dem - fundet 650 nye aner, er kommet fra 24. generation før mig til 46. generation, og mange gange undervejs har jeg mærket „historiens vingesus“, når jeg fx er stødt på Gorm den Gamle og andre af de gamle nordiske konger eller Slaget ved Hastings (1 ane og 3 af hans sønner var faldet i dette slag). Og så er jeg ikke engang færdig endnu!

Traditionel slægtsforskning

Bagefter venter den traditionelle slægtsforskning med at få efterprøvet oplysningerne i de historiske arkivalier, for uanset hvor mange spændende aner, man kan finde i Nordisk slægtsforskningsdatabase, er man nødt til at sikre sig, at man er enig i slægtsforholdene!!

Til dette arbejde kan man få hjælp i kildehenvisningerne i Nordisk Slægtsdatabase, men de er desværre ikke altid angivet, og ind i mellem kan man også støde på uoverensstemmelser, hvor der af noterne fremgår, at der er uenighed om nogle oplysninger.

Selvom der bliver gjort en del for at sikre, at oplysningerne i Nordisk Slægtsdatabase er i orden, tages der forbehold for oplysningerne.

Henriette Høeg

Enghaven 2

Uvelse

3550 Slangerup

Tlf. 48 21 55 77

henriette_hoeg@ofir.dk

Program for

14. SLÆGTSFORSKERDAG

hos Slægtshistorisk forening i Storkøbenhavn

Lørdag den 22. oktober 2005

Valby Medborgerhus, Valgårdsvej 4, 2500 Valby

Kl. 09.00 Medicinalindberetningerne og 1800-tallets sundhedsvæsen

Seniorforsker, ph.d. Jørgen Mikkelsen, Landsarkivet for Sjælland m.m.

Siden 1803 har alle læger haft pligt til hvert år at udarbejde medicinalberetninger om de aktuelle sundhedsforhold inden for deres områder. Allerede fra begyndelsen skulle disse beretninger indeholde oplysninger om epidemiske sygdomme, dødelighed, selvmord og andre „ulykkelige hændelser“, koppevaccination, kvaksalvere og apotekernes indretning m.m. Medicinalberetningerne er derfor ikke blot glimrende kilder til sundhedsvæsenets udvikling, men kan også give mange nyttige oplysninger om sociale forhold, mentalitetsforskelle, lokalpolitiske konflikter m.v. I dette foredrag vil der dog især blive lagt vægt på oplysningerne om sygdomsbilledet og lægernes behandlingsmuligheder i 1800-tallet.

Kl. 11.00 „Blind og nyder Almisse af Sognet“ - om handicaparkiver i Statens Arkiver

Arkivar Christian Larsen, Rigsarkivet.

Hvis man blandt sine forfædre finder en blind, evnesvag eller døvstum person, kan der hentes mange oplysninger i særforborgens og andre offentlige myndigheders arkiver, der rummer tusindvis af livshistorier, men som ikke er særligt udnyttet af slægtsforskere. Foredraget vil vise, hvilke rige muligheder der er for at sætte ord og ansigt på en handicappet forfader/formoder ved at gå på jagt i åndssvage-, blinde- og døveforborgens omfangsrige arkiver. Foredraget vil være ledsaget af lysbilleder, ligesom der vil blive udleveret en litteraturliste.

Kl. 12.30 Frokost

Maden hentes ved en buffet i forhallen og tages med tilbage til spisning i Teatersalen.

Kl. 13.45 Pesten 1711

Docent dr. phil. Karl-Erik Frandsen, SAXO-Instituttet, Københavns Universitet.

Pesten i 1711 var den sidste store pestepidemi, der ramte Danmark. Det gik særligt hårdt ud over Helsingør og København og det nordøstlige Sjælland, mens pesten mærkeligt nok ikke kom vest for Isefjorden og sydvest for en linie fra Roskilde til Køge. Foredraget vil belyse, hvor forskelligt pesten ramte i de enkelte byer og landsbyer, og der vil blive gjort rede for hvilke typer af kildemateriale, der er til rådighed for detailstudier af epidemien.

Kl. 15.30 Kloge folk og folkemedicin

Charlotte S.H. Jensen, mag.art., Statens Arkiver.

I en tid hvor der var langt til lægen – og kun få af dem - var de folkelige helbredere en hyppigt brugt mulighed for at få afhjulpet diverse dårligheder. De kloge folk betjente sig af mange forskellige former for helbredelsesformer, hvoraf visse også omfattede magi. Desuden blev mange søgt for problemer, som egentlig ikke havde at gøre med sygdomme. Den kloge kunne også hjælpe i fx kærligheds- og tyverisager! Foredraget fortæller om berømte kloge, kilder til deres virksomhed samt den folkelige forestillingsverden omkring sundhed og sygdom.

Kl. 17.00 Afslutning

Tilmelding

Tilmelding kan også ske på foreningens hjemmeside på adressen www.genealogi-kbh.dk - under „skriv til os“ - så længe ledige pladser findes. Pris: 150 kr. + evt. frokost 80 kr. (AMKT)

Hjælp og inspiration på DIS-Danmarks hjemmeside

Kathrine Tobiasen

Korsagervej 13
8900 Randers
Tlf. 86 44 56 89
tobiasen@dis-danmark.dk

DIS-Danmarks hjemmeside har gennem de sidste år formeret sig med adskillige nye skud og indeholder nu så mange muligheder, at det kan være svært at holde styr på dem alle.

Derfor følger her en kort oversigt over, hvad siden kan byde på af hjælp og genveje i slægtsforskningen.

DIS-Forum

Forum er kendt af de fleste og behøver næppe nogen præsentation. Det startede med AneEfterlysning tilbage i 2000 og fortsatte senere samme år med kildeindtasternes eget forum, KIP-Forum.

I dag er der 8 forskellige fora, der samlet gerne skulle give plads til spørgsmål om alt mellem himmel og jord inden for slægtsforskergebet. Og det er de færreste indlæg, der ikke resulterer i et eller flere svar.

Antallet af indlæg nærmer sig i skrivende stund 138.000 og udgør et enormt arkiv af informationer og gode ideer. Som alt sammen kan søges frem via søgefunktionen.

De to sidst tilkomne fora skiller sig lidt ud fra de øvrige og får her et par ord med på vejen.

Hjælp til tydning fungerer som løsning på et stort problem, alle forskere støder på, når de giver sig i kast med de primære kilder: Hvad er det, der står i dette håndprentede dokument, hvordan få en mening ud af disse mærkelige krøller?

Man kan i *Hjælp til tydning* enten vedhæfte en fil med en digital gengivelse af den vanskelige tekst eller henvisning til f. eks. en hjemmeside eller et opslag i Arkivalieronline, og vupti - i løbet af ganske kort tid er løsningsforslagene klar.

Forum for udlændinge

Find your relatives in Denmark henvender sig til den store skare af efterkommere efter danske udvandrere, der findes rundt omkring i verden, og som søger deres danske aner, men støder på sproglige barrierer, når de forsøger sig med danske søgesider.

Hovedsprogene i forummet er engelsk og tysk, men andre sprog kan bruges, blot må man være indstillet på, at chancen for hjælp er mindre, idet færre danskere vil være i stand til forstå og svare på spørgsmålene.

På forbavsende kort tid er det nye

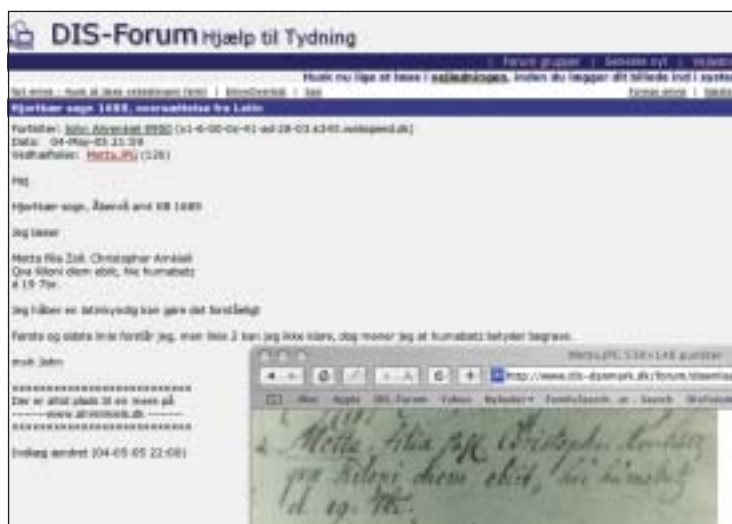
forum blevet et meget besøgt sted, med brugere fra en del forskellige lande. Ingen tvivl om, at der har været et stort behov for et sådant forum.

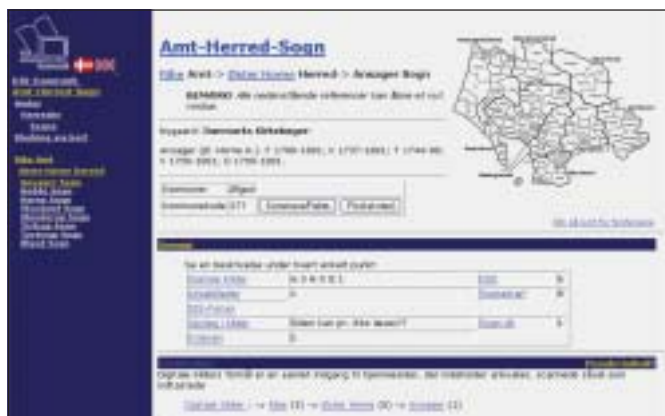
Opslag i kilder

Et af foræerne er den brogede Markedsplads, der bl.a. kan bruges til beded om hjælp til opslag i arkiver, hvor man ikke har sin daglige gang.

Inden et indlæg sendes af sted her til, bør vejen dog have været omkring *Opslag i kilder*. Denne service har bestået i mangfoldige år og går ud på, at folk, der ligger inde med kirkebøger og folketællinger på mikrokort eller andet relevant materiale, stiller sig til rådighed for opslag i disse.

Hvis ens sogn findes på de lange lister, ordnet efter amt og herred, i *Opslag i kilder*, skal man naturligvis henvende sig her, før man ulejlig en

anden venlig sjæl med at bruge kostbar arkivtid på et opslag.

Der er desuden den fordel, at folk, der har anskaffet sig mikrokort, har en vis interesse i - og dermed kendskab til - det pågældende sogn. Han eller hun vil ofte få øje på sammenhænge eller særlige lokale forhold, som en person med mindre kendskab til stedet vil gå glip af.

Ordningen er uhyre nem at gå til. Under hvert sogn er listet, hvilke kirkebøger eller folketællinger der er tale om, og til højre herfor ses opslagstilbyderens navn og e-mailadresse. Brug dem!

Amt-Herred-Sogn

Portalen *Amt-Herred-Sogn* er et forsøg på samle *indgange til oplysninger om sogne i Danmark*. Altså, man finder ingen egentlige data på siden, men links til sådanne.

Man kan gå ind både via amt, herred eller direkte til sognet, eller man kan bladere via kort. Når man har fundet frem til sit sogn, præsenteres man for snart sagt alle de oplysninger, man kan ønske sig:

Hvordan er sognet dækket med hensyn til kirkebøger? Ikke bare hvor langt tilbage bøgerne er bevaret, alle „hullerne“ undervejs er også med (oplysningerne stammer fra Nygaards deltaljerede værk *Danmarks Kirkebøger*). Hvilke digitale kilder findes der, hvor mange folketællinger er indtastet, og hvem har lagt efterlysninger ud i *Sognetræf*?

Endda en oversigt over, hvornår sognet har været oppe at vende i DIS-Forum, bydes der på. Samt et link til kirkebilledet andetsteds på DIS-Danmarks side og til sogneportalen *www.sogn.dk*. *Amt-Herred-Sogn*. Den fører en lidt upåagtet tilværelse, men fortjener at blive brugt meget mere.

Sogneportalen burde være det naturlige startsted, når man begiver sig ud i et nyt sogn - eller bare stedet, man jævnligt vender tilbage til for at se, om der skulle være kommet nyt til på ens arbejdsmarker.

Digitale kilder

Mange slægtsforskere har i forbindelse med deres egen forskning indtastet større eller mindre dele af kirkebøger, lavet registre til fæste- og skifteprotokoller eller udarbejdet ekstrakter af tingbøger. Eller noget helt femte.

Meget af dette ligger tilgængeligt på private hjemmesider. Men hvordan finder man frem til alle de muligheder, der gemmer sig her?

Hjælpen hedder *Digitale kilder*. Denne side søger at lave *en samlet indgang til alle de hjemmesider, der indeholder arkivalier, som ligger tilgængelige på slægtsforskernes private hjemmesider*.

Man går ind via amter og fortsætter via herreder til sognene. Et lille „-“ foran herredets ellers sognets navn viser, hvornår der (endnu) ikke er noget at hente. Hvis der er f.eks. tingbogsafskrifter eller godsskifter, der dækker flere sogne eller herreder, vil

de være anbragt under henholdsvis herreds- eller amtsoversigten.

KIP-projektet

Kildeindtastningsprojektet har sin egen side, der giver en hurtig oversigt over, hvilke folketællinger der er indtastet eller i gang med at blive det. Vælg i diagrammet amt og FT og se status for projektet på overskuelige amtskort.

Endvidere kan man finde generelle oplysninger om folketællinger, også hvilke der er gået tabt, og om KIP-projektet - praktiske forhold, korrekturlæsning m.v.

Links

Sluttelig kan nævnes linksiden, der for nyligt er blevet støvet af og organiseret som en database, der gør det muligt for besøgende selv at tilføje relevante links. Hvilket gerne skulle være med til at sikre en altid opdateret samling henvisninger. Stedet, hvor man finder, hvad man går efter, og opdager nye spændende sider.

De fleste af de nævnte tilbud (på nær DIS-Forum og Links, der har egne menuer) gemmer sig under menuen *Kilder* i det blå felt til venstre på DIS-Danmarks side www.dis-danmark.dk

Hvis du ikke allerede kender dem, så tag et kig og bliv inspireret!

Læsekredsen

Sukutieto 3- 2004

Det er ikke svært at starte slægtsforskning. Artikel på finsk af Marja-Leena Sairanen og Teppo Ylitalo med en masse gode råd. Artiklen henviser således bl.a. til (Finlands slægtsforskerforening)

Suomen Sukututkimus-seura:

www.genealogia.fi

(Arkivintitit) *Arkistolaitos*

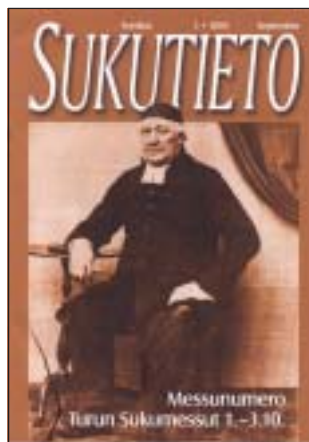
www.narc.fi

(Agricola - Finlands historienet)

Agricola - Suomen historiaverkko

www.utu.fi/agricola

Synspunkter fra styrelsen. Artikel på finsk af Markku O. Kuori-lehto om problemer mellem slægtsforskere og kirkekontorer.

Læsekredsen

Computers in Genealogy, Number 5 - March 2004

Artikler

I „Taxes Need Not Be Taxing“ fortæller redaktøren om et projekt ved University of Wales, hvor man er gået i gang med at studere dokumenter vedr. inddrivelse af skatter i Wales mellem 1291 og 1689. På længere sigt skal dokumenterne digitaliseres og linkes til en database på internettet.

Finske blade læst af Marja-Leena Sørensen og Erik Thorsø Sørensen, erik.thorso@stofanet.dk

Landmålingsinstituttets fællesarkiv bygges i Jyväskylä. Artikel på finsk af Liisa Kallela og Pekka Taitto.

På Landmålingsinstituttet kan fås kort, luftfotos og uddrag af ejendoms- og handelsregistre. Yderligere oplysninger: www.maanmittauslaitos.fi

Individ i samfundets ændring - Matildes liv i industrisamfundet.

Artikel på finsk af Reijo Satokangas. Om industriarbejderne i sidste halvdel af 1800-tallet.

Under nyheder:

Om dræbte i krigen 1914-22 med henvisning til www.narc.fi > Suomen sotasurmat 1914-22.

Sukutieto 4 - 2004

Slægten Ôfverström gennem århundreder i Kyrkstäts Eestinkylä.

Artikel på finsk af Terhi Nallinmaa-Luoto.

Sjöhistoria för släktforskare - unikt material i Sjöhistoriska intitutes samlingar. Artikel på svensk af Kasper Westerlund. www.abo.fi/institut/sjohistoriska. Der fortælles om arkivet som kilde for slægtsforskere.

Genos Nr. 3-2004

Leder af P.T. Kuusiluoma vedr. en juridisk afgørelse i Finland omkring fortolkning af en slægtsbogs ophavsretsbeskyttelse.

I såvel Upphovsråts-rådet som i Tingsrätten er en aktuel sag afgjort med, at en slægtsbog ikke er at betragte som et selvstændigt skriftligt værk, da den „består av officiella och offentligt tillgängliga dokument“ og af oplysninger slægtsforskeren har sammensat af disse.

Der sluttes med et ønske om, at en sag vil blive ført videre til prøvelse ved en højere retsinstans.

To slægter Dirich (Sv). Af pol.mag. Kristian Stockmann, Helsingfors.

Om slægten Fleming (Fi). Af Tapio Vähäkangas, Muurame.

Dillström-en dragon- og skomager-slægt fra Esbo (Sv). Af fil.dr Valborg Dillström, Uppsala.

Generalregister over bosætninger i Finland - oprindelse og anvendelse (Fi). Af docent Anneli Mäkelä-Alitalo, Helsingfors.

Engelske blade læst af Henriette Idestrup: [henriette @idestrup.dk](mailto:henriette@idestrup.dk)

I „A Beginner’s Experience of BMD Indexes On-Line“ fortæller Judy Buckley om, hvordan hun som begynder har haft stor glæde af betalingsdatabasen www.1837online.com

Heri kan der søges oplysninger om fødsler, vielser og dødsfald i England og Wales fra juli 1837, hvor civilregistreringen af disse begivenheder påbegyndtes.

Anmeldte Cd-rommer

Bogen „Streetnames of Stourbridge

and its Vicinity, Volume 1“, der længe har været udsolgt fra forlaget, er blevet indscannet og udgivet på Cd-rom til en pris af £ 5.00. Udgiverens hjemmeside:

www.blackcountrysociety.co.uk

„Middleton Photos“ indeholder fotografier fra landsbyen Middleton (i Suffolk) i det 20.århundrede de fleste fra mellemkrigsårene. Der er tre grupper af fotografier, nemlig folk (134 stk.), steder (152 stk.) og begivenheder (56 stk.). Anmeldelsen indeholder

ingen oplysninger om pris og udgiver.

„Grenham's Irish Surnames“ indeholder oplysninger om irske slægtsnavne, bl.a. navnenes udbredelse i 1890, deres betydning, varierende stavemåder. Prisen for denne Cd-rom er £24.95. Udgiverens hjemmeside: www.eneclann.ie

„A Cornish Collection“ er en samling på 5 Cd-rommer, der indeholder oplysninger fra Cornwall 1850-1901, bl.a. 118.000 poster fra folketællingen 1851. Udgivers hjemmeside: www.cornishroots.co.uk

Anmeldte bøger

„Genuki“ af David Hawgood er en brugervejledning på 48 sider til hjemmesiden GENUKI (Genealogy, UK & and Ireland), der indeholder oplysninger om slægtsforskning i Storbritannien og Irland. Vejledningen ser ud til især at henvende sig til begyndere. Pris: £2,80. Udgivers hjemmeside: www.ffhs.co.uk

Anmeldte hjemmesider

Fiona Cameron fortæller om hjemmesiden „Moving Here“, hvor man kan finde oplysninger om de sidste 200 års caribiske, irske, jødiske og sydasiaske indvandring til England.

Der er mange søgemuligheder, bl.a. i nyere passagerlister: www.movinghere.org.uk

Computers in Genealogy, Number 6 - June 2004

Artikler

Dette nummer bringer to tankevækkende artikler om brugen af DNA i slægtsforskning.

Kylie Veale fortæller bl.a. om websitet „DNA Family Find“, der forsøger at genforene adoptivbørn med deres biologiske forældre og om „Oxford Ancestors“, der mod betaling undersøger en slægtsforskners mulige forbindelse til en bestemt ane.

Catherine Stewart skriver om sine erfaringer med netop firmaet „Oxford

Ancestors“. Det er grundlagt af forskeren Bryan Sykes, der på baggrund af sine eksperimenter, dels med mitochondrial DNA som alle mennesker er bærere af, men som kun videregives fra mor til datter, dels med Y-kromosomet, som alle mænd er bærere af, men som kun videregives fra far til søn, har skrevet bøgerne „The seven daughters of Eve“ og „Adam's Curse“.

I disse bøger påviser han bl.a. at 95% af den vesteuropæiske befolkning nedstammer fra kun syv kvinder, og at indfødte amerikanere nedstammede fra fire, asiater fra elleve og afrikanere fra tretten kvinder. Og alle disse kvinder nedstammede fra en og samme kvinde, Lara, der selv var datter af en kvinde, som han gav navnet „mEve“. På samme måde påviser han, hvordan eksperimenterne med Y-kromosomet førte tilbage til en enkelt mand, som han kaldte „yAdam“.

Catherine Stewarts ærinde med artiklen er at påvise, hvordan DNA kan bruges af fx. amerikanere af afrikansk herkomst, der ønsker at kortlægge, hvor i Afrika de har deres rødder, og af slægtsforskere der ikke kan komme videre, fordi kilderne mangler eller ikke indeholder brugbare oplysninger.

Derudover er der en artikel, hvori Shelby Sanett gør sig overvejelser over de omkostninger, der er forbundet med opbevaring af digitale kilder, samt en kort artikel af Heather Warmsley om slægtsforskning på nettet, hvori nogle af de mest kendte websites beskrives bl.a.:

www.ancestry.com, GENUKI og Cyndi's List.

Anmeldte Cd-rommer

The Birmingham and Midland Society for Genealogy and Heraldry har udgivet folketællingen 1851 på 35 Cd-rommer, der dækker hele Staffordshire fra Burton on Trent til Wolverhampton.

Sammen med hver Cd-rom følger en folio og fortegnelse over efternavne, der også kan fås på Cd-rom. De

koster £5,75 pr. stk. og kan bestilles via udgiverens hjemmeside:

www.bmsg.org/bookshop/main.html

„Refrewshire Poll & Heart Taxes“ indeholder udover selve transskriptionen, et kort over Renfrewshire, register over erhverv, steder, noter, personer og sogne. Den koster £29,95 og kan købes via hjemmesiden:

www.trymalden.com

Computers in Genealogy, Number 7 - Sept. 2004

Artikler

John Coutts fortæller om www.1837online.com - hvor det er muligt at søge oplysninger om fødsler, vielser og dødsfald i England og Wales fra 1837 til vores egen tid.

Dick Eastman forklarer, hvad GEDCOM er for noget og introducerer den ny GEDCOM-standard 6.0, som der kan læses mere om på www.ancestry.com/library/view/columns/eastman/5626.asp

Jill Groves er ved at udarbejde et „Biographical Index for North-East Chesire 1600-1700“. Hun giver eksempler på, hvilke oplysninger hun registrerer.

Registret (der vil komme til at omfatte 19.000 personer) forventes færdigt i løbet af 10-15 år, hvorefter det vil udkomme på CD eller DVD. Indtil da kan man få søgninger foretaget ved henvendelse til Jill Groves.

Anmeldte bøger

„Secrets of Tracing your Ancestors“ er en nyudgiven vejledning i slægtsforskning, der specielt retter sig mod det amerikanske marked, men kan være til uvurderlig hjælp for alle, der efterforsker slægtninge i Amerika. Pris: £9,95. Læs mere på: www.windsorbooks.co.uk

Anmeldte Cd-rommer

„The history of Sevenoaks up to 1650“ indeholder både en elektronisk version af bogen med samme titel,

samt en database over 19.000 testamenter fra North West Kent og 600 andre Sevenoaks testamenter. Pris: £14,99. Læs mere på:

www.eminent.demon.co.uk/hos.htm

Registre til flg. folketællinger er blevet udgivet på Cd-rom: Hackney 1831; West Ham 1851 og 1891; La-

narkshire 1851; Bradford, West Riding of Yorkshire 1851.

„Genealogy of Jamaica“ indeholder i alt 75.000 navne, heraf 1.200 fotografier, samt en liste over frigivne slaver fra tiden før slaveriets ophævelse. Pris: £25,00. Læs mere på: www.discoverjamaica.com

Anmeldte disketter

Bladet „The Mariner’s Mirror“, udgivet af The Society for Nautical Research, er blevet udgivet på disketter. Disketterne indeholder 86 årgange, begyndende med 1911. Der kan læses mere om udgiverselskabet på www.snr.org

Læsekredsen

COMPUTERGENEALOGIE 2004 / 4

Med dette nr. af bladet følger Cd-rommen **CompGen-CD 2004/2005**

Artikler

Herbert W. Wurster fortæller om det digitaliseringsarbejde arkivet i Bistum Passau i Sydøstbayern har været i gang med siden 1997. Målet er, at alle kirkebøger (dåb, vielser, begravelser) før 1900 skal gøres tilgængelige i en stor database.

Doris Reuter fortæller om, hvordan Computergenealogie tester programmer, der skal anmeldes i bladet, mens Thorsten Riemer gør sig nogle overvejelser over XMLs mulige betydning for udveksling af data.

Endvidere fortæller Günter Junkers om Genealogentag 2004 i Leonberg, der havde besøg af mere end 700 slægtsforskere.

Software & Cd-rommer

Programmerne Familienstammbaum 2005, GEDCOM2Map, Legacy, Pocket Genealogist og GenPlus og TMG omtales ganske kort.

Kirkebøgerne fra **Brühl** er blevet digitaliseret og udgivet på Cd-rom. Oplysninger om denne (og mange andre Cd-rommer med kirkebøger) kan findes på udgiverselskabets hjemmeside: www.patrimonium-transcriptum.org/shop/

Dåbsregisteret fra den reformerte kirke i **Maassluis vest for Rotterdam**

Europæiske blade læst af Henriette Idestrup: [henriette @idestrup.dk](mailto:henriette@idestrup.dk)

kan købes for 38 Euro ved henvendelse til udgiveren Cok Keulen på e-mail cok.keulen@planet.nl

„**Gemeindelexikon Provinz Pommern 1905**“ er blevet digitaliseret og kan købes for 12 Euro: <http://pomwpru.kerntopf.com/akff/gemlex/index.htm>

Internetnyheder

GenWiki: <http://wiki.genealogy.net/index.php/Kategorie:GenWiki>

GenWiki er en systematisk indgang til genealogy.net. Det er en slags online leksikon, hvor man både kan søge i det materiale, der allerede er tilgængeligt via webstedet fx hjemmesider, samt stille sin egen viden til rådighed og således være med til at skabe en stor genealogisk encyklopædi.

Volksbundes Deutsche Kriegsgräberfürsorge (VDK):

www.volksbund.de/graebersuche/content_suche.asp

I 2005 er det 60 år siden 2. Verdenskrig sluttede. VDK bruger denne anledning til at igangsætte et internetprojekt, der skal registrere det sidste hvilested for de faldne.

Målet er en fuldstændig dokumentation af alle faldne. Udgangspunktet er navne på alle faldne i alle områder og byer. Disse er ofte begravede langt fra deres hjem, og ofte kender ikke endog de pårørende stedet.

VDK-database er tilgængeligt online - i øjeblikket med 3,6 millioner registreringer.

Tyske kolonister i Polen

www.upstreamvistula.org/Index_D.htm

Denne hjemmeside, der fortæller om de tyskere, der i midten af det 16. århundrede slog sig ned i Polen, har fået en award af Computergenealogie.

Familysearch.org

www.familysearch.org

Denne hjemmeside er nok kendt af alle, men det er måske ikke alle, der ved, at man ved personsøgning kan få oplysning om kilden til de fundne oplysninger, samt nogle gange også om andre familiemedlemmer. Hvordan man gør det, gennemgås i en artikel af Birgit Wendt.

Andre lande: Schweiz

Günter Junkers gennemgår de steder på nettet, hvor man bør orientere sig, hvis man har aner, der stammer fra Schweiz, bl.a.:

Schweizisk slægtsforskning på internet: <http://swiss.genealogy.net>
Slægtsforskning i den fransk-talende del: www.unige.ch/biblio/ses/jla/gen/suisse-f.html

Biblioteker: www.switch.ch/libraries
Arkiver i Schweiz og Liechtenstein: www.staluzern.ch/vsa/archive/archive.html

Flag, byvåben mm.: www.atlasgeo.ch/communes/index-d.htm

Historisk leksikon online: www.dhs.ch

Inden generalforsamlingen var der rundvisning på Nyborg Slot.

Referat af DIS' generalforsamling 2005

Lørdag den 2. april 2005 på Nyborg Slot.

1. Valg af ordstyrer

Knud Spangsoe blev foreslået og valgt.

2. Bestyrelsens beretning

Formanden aflagde bestyrelsens beretning. Der var hverken spørgsmål eller kommentarer.

Jens V. Olsen, der har repræsenteret DIS-DK angående AO, tilføjede, at rigsarkivet for 4 dage siden (efter den skriftlige beretning) indkaldte til et møde, hvor DIS-DK fik positiv respons. Resultatet af mødet var bl.a., at der vil blive etableret et brugerråd specielt angående AO.

3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse og fremlægger budget for indeværende år

Det reviderede regnskab blev fremlagt og godkendt. Budgettet for indeværende år blev fremlagt.

4. Behandling af indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag.

5. Fremlæggelse af budget for 2006, herunder fastsættelse af kontingentet for 2006

Budgettet blev fremlagt. Ingen forhøjelse af kontingentet.

6. Valg af medlemmer til bestyrelsen + suppleanter På valg er:

Kathrine Tobiasen (modtager genvalg) - valgt.

Ole Degn (modtager genvalg) - valgt.

Ruben Højmark (modtager ikke genvalg).

Bestyrelsens forslag som medlem af bestyrelsen:

Arne Christiansen - valgt

Valg af suppleant:

Bestyrelsen foreslår:

Jens V. Olsen (modtager valg) - valgt

Ruben Højmark (modtager valg) - valgt

7. Valg af 2 revisorer og revisorsuppleant Revisor:

Svend-Erik Christiansen (modtager genvalg) - valgt

Jan Gisselsson (modtager genvalg) - valgt

Revisorsuppleant:

Mads Andersen (modtager genvalg) - valgt

8. Eventuelt

Knud Spangsoe foreslog vedtægtsændring til næste generalforsamling - at der anvendes bogstaver i stedet for tal på dagsorden.

Ny formand for DIS - Arne Christiansen, Odense
Efter generalforsamlingen blev der holdt konstituerende bestyrelsesmøde på Nyborg Slot. Bestyrelsen udpegede ny formand for DIS samt fordelte opgaver og repræsentationer - se listen side 31.

Beretning om en vaskeægte succes

Slægtsbog fra idé til virkelighed

Af Erik Kann

I marts måned i år afsluttedes det første DIS-kursus om at skrive en slægtsbog. Det var et langt, sejt men i sandhed også et meget begivenhedsrigt forløb. Til forhåbentlig inspiration skal i det følgende berettes kort om dette kursus.

Formål

Titlen på kurset var „Slægtsbog fra idé til virkelighed“ og havde til formål at give deltagerne instruktion og vejledning i alle arbejdsfaser fra ideen om en slægtsbog opstod, og indtil det færdige værk stod (med guldtryk!) på hylden.

Overvældende tilslutning

Tilslutningen til kurset var overvældende, og på ingen tid var 28 personer tilmeldt. Hurtigt dannedes en lang venteliste, som vi håber at kunne gøre kål på inden for en rimelig tid! 24 af de tilmeldte deltog i kurset.

Fire møder og en skrivepause

Holdet mødtes i alt fire gange. Første gang var en weekend midt i november 2004. Temaet var de helt grundliggende ting i forbindelse med en slægtsbog: Disponering, forhold til kildematerialet, skrivestil, placering af bilag og meget, meget mere.

Frem til udgangen af januar 2005 var der dekretet skrivepause. Deltagerne kunne vælge mellem at bruge deres egen familie som grundlag eller en fælles „kursus“-familie. Endelig bør det nok nævnes, at jeg kun lagde et mildt pres på deltagerne. Alt var naturligvis frivilligt.

Inden skrivepausen var slut, samledes deltagerne en hel dag for at blive undervist i billedbehandlingens ædle kunst. Scanninger, restaureringer og rekonstruktioner blev vendt og drejet.

Jeg var meget spændt ved afleveringsfristen. Ville der overhovedet komme noget, ville det bare blive stikord eller? Jeg var ganske enkelt målløs: Ikke mindre end 15 af deltagerne afleverede bidrag på i alt 325 sider!

Et festfyrværkeri af bidrag

Det var et sandt festfyrværkeri af bidrag med et bredt udvalg af dispositioner, opsætninger og skrivestiler. Der var meget lange bidrag og helt korte værker. Alle var karakteriserede ved høj kvalitet både i stil og indhold. En enkelt deltager afleverede endda sit bidrag på engelsk (amerikansk).

Der var på forhånd indgået aftale om, at alle bidrag kunne kopieres til alle på holdet. Det gav mulighed for, at alle kunne gennemlæse og kommentere alle øvrige bidrag. Desværre blev der ikke tid nok den sidste undervisningsgang til en mere grundig diskussion af de enkelte bidrag. Det gør vi selvfølgelig bedre næste gang.

Inden den store afslutning fik deltagerne endnu en gennemgang, denne gang af alle mulige og umulige ting vedr. sideopsætninger, billedplaceringer, tekstlængder, billedtekster etc. Det var en professionel grafiker, der stod for den side af sagen.

Den afsluttende gennemgang var som anført alt for kort. Men vi nåede alligevel at komme godt rundt i tingene. Udover gennemgangen af de enkelte bidrag, tog jeg fat på ophavsret, afleveringspligt og tildeling af ISBN-numre. Små hjælpediscipliner til stor nytte undervejs!

Vurdering

Det har uden overdrivelse været et af de dejligste kurser, jeg nogensinde har haft lejlighed til at gennemføre. Der var lige fra start en positiv og energisk indstilling til arbejdet, og det er ikke tomme ord, når jeg siger, at det hele ikke kunne have lykkedes uden deltagerne aktive medvirken. Der er også al mulig grund til at sige tak til mine dygtige medundervisere.

Deltagerne har nu hver en art „håndbog“, der kan inspirere og motivere til at komme endnu længere med det måske ultimative – slægtsbogen.

Særnummer

I skrivende stund er der ikke skemalagt et nyt kursus. Men det kommer forhåbentlig snart på plads. Jeg har endvidere planer om at få styrelsens støtte til et særnummer om slægtsbøger. Det kunne være spændende!

DIS-Danmarks ekspedition

Ole Hald Madsen

Rikkeminde Allé 4
5250 Odense SV
ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 26 84 25 19
Telefonen er åben for ekspedition: Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. CD'en med Slægt & Data, disketten „Hvem Forsker Hvad“ etc.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

www.dis-danmark.dk

Hanne Marie Rud
webmaster@dis-danmark.dk

Undervisningskoordinator

Ann Christensen
kursus@dis-danmark.dk

Lidt til sidst

Det er en udtrykkelig aftale, at bidragene ikke distribueres til en videre kreds. Aftalen hindrer mig i at gøre det, jeg har allermest lyst til, nemlig at bringe citater fra samtlige bidrag.

Men jeg kan altså ikke lade være med at dele nogen af titlerne med Slægt & Datas læsere. Det fortæller i

hvert fald en smule om fantasi og idérigdom:

„Når døren til fortiden knirker“
„Livet var anderledes dengang“
„Amalies historie. Den lange vej fra Amalie til Sophie“
„Odysseen til Amager“
„Hvordan kom vi hertil, hvem var fortiden, hvad var fortiden“.

Straks efter generalforsamlingen den 5. april konstituerede bestyrelsen sig på et møde, hvor bestyrelsen også fordelte opgaver og repræsentationer. Se nedenstående liste.

DIS-Danmarks bestyrelse

Arne Christiansen <i>Formand + AO repr. + DIS-arkiv.</i> Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34	christiansen@dis-danmark.dk
Erik Kann <i>Næstformand + ansvh.redaktør + DIS-arkiv.</i> Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum. Tlf. 45 85 18 02	kann@dis-danmark.dk
Werner Wittekind <i>Kasserer + nordtysk repr. + kursus-grp.</i> Rudersdalsvej 114, 2840 Holte. Tlf. 45 41 43 15	wittekind@dis-danmark.dk
Henriette Idestrup <i>Sekretær + nordtysk repr.</i> Købkesvej 46, 5230 Odense M. Tlf. 65 91 62 10	idestrup@dis-danmark.dk
Kathrine Tobiassen <i>Redaktionsmedlem.</i> Korsagervej 13, 8900 Randers. Tlf. 86 44 56 89	tobiassen@dis-danmark.dk
Jette Jørgensen <i>HFH repr. + kursus-grp. + DIS-arkiv.</i> Valhøjs Alle 102 B. st.tv., 2610 Rødovre. Tlf. 36 70 96 42	jorgensen@dis-danmark.dk
Ole Degn <i>KIK-repr.</i> Mellemhøjen 11, 8800 Viborg. Tlf. 86 67 47 02	degn@dis-danmark.dk
Boris Reimann <i>Nordisk repr. + KIK-repr.</i> H.J.Poulsens Allé 118, 5250 Odense SV. Tlf. 66 17 28 40	reimann@dis-danmark.dk
Ole H. Jensen <i>Nordisk repræsentant.</i> Kløvermarken 3, 6430 Nordborg. Tlf. 74 45 02 35	jensen@dis-danmark.dk
Jens V. Olsen <i>Suppleant + AO repr. + kursus-grp.</i> Bandholmvej 5, 4000 Roskilde. Tlf. 46 75 51 73	olsen@dis-danmark.dk
Ruben Højmark Jensen <i>Suppleant + DIS-Træf.</i> Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 57 83 28 94	hojmark@dis-danmark.dk

Returneres ved varig adresseændring

DIS' KALENDER - efterår 2005

Hyggeaftner i Søllerød Sognegård

Hvor får man kontakt med andre, der har samme interesse som mig?

Det er et spørgsmål, jeg har fået stillet mange gange. Så nu laver vi en hyggeaften en gang om måneden med start:

Torsdag 1. september 2005
kl. 19.00 til ca. ????
i Søllerød sognegård

Medlemmernes hyggeaften, vi underholder os selv eller gør vi?

Medlemmerne opfordres til at komme og fortælle og vise eksempler fra deres eget slægtsarbejde, og vi prøver at løse problemer i fællesskab.

Men har vi problemer, vi ikke kan løse, så må vi hente hjælp udefra.

Kender I det nye program Legacy? Skal vi have genopfrisket FTM og BK eller andre programmer?

Vi samles 1. torsdag i hver måned (ikke januar). Vi laver kaffe/te med en lille kage til, og det koster ca. 20 kr. pr gang, som går til kaffe og kage.

Tilmelding

Første gang vil jeg gerne have en tilmelding, så jeg ved, hvor mange der ca. kommer - men kun 1. gang på kursus@dis-danmark.dk - senest den 15. august 2005.

Randers

Tirsdag 6. september 2005
kl. 19.00 - ca. 22.00
Mødelokale 3, Kulturhuset
Stemannsgade 2, 8900 Randers

Slægtsforskningsprogrammer

v/ Svend-Erik Christiansen

En overordnet gennemgang af forskellige slægtsprogrammernes muligheder, fordele og problemer.

Hvilke krav stiller man til et program? Foredraget vil også komme ind på udvekslingsformatet GEDCOM.

Arrangementet gennemføres i samarbejde med Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers.

Der er gratis adgang og tilmelding ikke nødvendigt.

Asferg Skole

Onsdag 28. september 2005
kl. 19.00 - 21.45
(mellem Randers og Hobro, motorvejsfrakørsel 38)

Videre med slægtsforskning

v/ Karen og Anders Straarup

Brug Internettet og lokalarkivet. Kurset henvender sig til „lidt øvede eller begyndere på nettet“.

Når man nu har en ane fra 1800-tallet, der hedder Niels Nielsen, kan det lyde meget vanskeligt at få kød på slægtshistorien. Vi viser nogle muligheder på Internettet ud fra et konkret eksempel. Efter kaffepausen bliver der mulighed for at få hjælp til søgning og ideer til at komme videre.

Medbring gerne eget slægtsmateriale. Der skal betales for evt. kopi eller print.

Tilmelding senest 26. september til straarup@linksbutikken.dk

Haslev

Lørdag 1. oktober 2005
kl. 12.00 - 16.30
PC-lokalet, Sofiendalskolen,
Sofiendalvej 62, 4690 Haslev

Internet og slægtsforskning

v/ Ruben Højmark

Efter en kort gennemgang (ca. 1 time) af udvalgte steder på Internettet bliver der mulighed for selv at søge oplysninger om slægten.

Tilrettelagt for lidt øvede.

Udgifter på kursusmateriale på 30 kr. må påregnes.

Oplysninger fås hos Ruben Højmark, tlf. 578394 eller e-post til: hojmark@dis-danmark.dk

Tilmelding senest 15. september 2005 til kursus@dis-danmark.dk